

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A II A PENALĂ ȘI PENTRU CAUZE CU MINORI ȘI DE FAMILIE

DOSAR NR. 43238/3/2010
(2394/2010)

ÎNCHEIEREA NR. 386/R

Ședința publică de la data de 16.09.2010

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE - VIORICA COSTINIU

JUDECĂTOR - CRISTINA ROTARU

JUDECĂTOR - LUCIANA MERA

GREFIER - MARIANA CUREA

MINISTERUL PUBLIC - PARCHETUL DE PE LÂNGĂ CURTEA DE APEL BUCUREȘTI - reprezentat prin **procuror MIOARA MOȘOIU**.

Pe rol pronunțarea asupra recursurilor declarate de inculpații VÎNTU SORIN OVIDIU, ȚURCAN OCTAVIAN și STOIAN ALEXANDRU împotriva încheierii de ședință din Camera de Consiliu de la 9 septembrie 2010, pronunțată de Tribunalul București - Secția I Penală în dosarul nr.43238/3/2010.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică de la 15.09.2010 și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, încheiere care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Având nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul disp. art.306 C. pr. pen., Curtea a amânat pronunțarea la data de 16.09.2010, când a decis următoarele:

C U R T E A:

Asupra recursurilor penale de față:

Prin încheierea de ședință din data de 9.09.2010, pronunțată de Tribunalul București – Secția I Penală, în baza art.149¹ alin.9 C. pr. pen. a fost admisă propunerea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și s-a dispus arestarea preventivă a inculpaților **Vîntu Sorin Ovidiu, Țurcan Octavian și Stoian Alexandru** pe o perioadă de 29 zile, începând cu data de 10.09.2010 până la data de 8.10.2010, inclusiv.

În motivarea încheierii se arată următoarele:

Potrivit referatului cu propunere de arestare preventivă, inculpatul Vîntu Sorin Ovidiu alături de inculpații Țurcan Octavian și Stoian Alexandru, deși aflați sub puterea unor măsuri preventive care le-au limitat dreptul de liberă circulație și cunoscând învinuirile care le sunt aduse, au conceput și aplicat un circuit complicat de comunicare cu condamnatul Nicolae Popa pentru a putea să îngreuneze executarea pedepsei.

Având în vedere notorietatea cazului FNI, acel sistem de acumulare a fondurilor bănești de la persoane fizice sau juridice, creat sub aparența unui fond deschis de investiții, care în final a generat un grav prejudiciu atât sistemului financiar-bancar din România cât și unui număr foarte mare de persoane fizice, în raport și de gradul de pericol social al infracțiunii comise de către inculpați, care fac parte din categoria infracțiunilor care împiedică înfăptuirea justiției, întrucât probele obținute în cursul urmăririi penale după data de 23.08.2010 evidențiază schimbarea temeiurilor care au stat la baza luării măsurii preventive, astfel că în prezent subzistă temeiurile prevăzute de art.148 lit. f) C. pr. pen., întrucât infracțiunea săvârșită de către inculpatul Țurcan Octavian prevede pedeapsa închisorii mai mare de 4 ani și există probe că lăsarea sa în libertate prezintă pericol public, la data de 9.09.2010 s-a dispus prin ordonanță înlocuirea acestei măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara cu măsura preventivă a reținerii, astfel:

- pentru inculpatul Țurcan Octavian s-a dispus măsura reținerii pe o durată de 24 de ore, de la data de 09.09.2010, ora 17,05
- pentru inculpatul Vîntu Sorin Ovidiu s-a dispus măsura reținerii pe o durată de 24 de ore, de la data de 09.09.2010, ora 11,40
- pentru inculpatul Stoian Alexandru s-a dispus măsura reținerii pe o durată de 24 de ore, de la data de 09.09.2010, ora 13,15

Se arată în referatul parchetului că în cauză sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 148 lit. f C. pr. pen. avându-se în vedere:

- modalitatea concretă de săvârșire a favorizării infractorului, prin ajutorul material dat condamnatului Popa Nicolae de către coinculpați, coordonați de inculpatul Vîntu Sorin Ovidiu, în scopul dovedit, potrivit probelor administrate în cauză, de a **zădărnici și îngreuna** executarea pedepsei de 15 ani închisoare la care acesta a fost condamnat prin hotărâre judecătorească definitivă la data de 4.06.2009, (*prin aceeași decizie inculpatul Vîntu Sorin Ovidiu a fost achitat definitiv iar Vlas Ioana Maria a fost condamnată la pedeapsa de 10 ani închisoare*). Pentru executarea acestei hotărâri judecătorești s-a emis mandatul de urmărire internațională la data de 23.07.2009, în vederea extrădării condamnatului Popa Nicolae.

- urmarea socialmente periculoasă produsă datorită activităților derulate de inculpați pentru zădărnicierea și îngreunarea executării pedepsei de către acest condamnat o reprezintă afectarea încrederii societății în autoritățile judiciare. Așadar, pericolul social al faptelor de favorizarea infractorului se răsfrânge asupra sistemului judiciar penal, care potrivit competențelor legale trebuie să asigure efectivitate actului de justiție. Efectivitatea actului de justiție este asigurată numai atunci când vinovatul (*persoana vinovată de comiterea unei infracțiuni*) execută pedeapsa stabilită prin hotărâre judecătorească definitivă.

Se arată că aceste fapte ale inculpaților dobândesc un grad de pericol care se accentuează întrucât, deși erau cercetați pentru favorizarea infractorului și se aflau sub obligațiile legale stabilite de organele judiciare încă din luna decembrie 2009, au continuat să desfășoare activități de sprijin material în favoarea condamnatului. Așadar, practic, în paralel cu demersul desfășurat de autoritățile judiciare competente în scopul extrădării condamnatului Popa Nicolae, inculpații desfășurau acțiuni de îngreunare a punerii în executare a unei hotărâri judecătorești definitive și executorii.

- continuarea sprijinirii condamnatului Popa Nicolae, care a părăsit țara exact în perioada în care era cercetat în cauza FNI (*acest fapt fiind de notorietate*) prin îngreunarea procedurilor de punere în executare a hotărârii judecătorești. Faptul că activitățile de sprijinire a condamnatului Popa Nicolae au fost continuate de inculpați, deși erau cercetați tocmai pentru această infracțiune, denotă o sfidare a legii și accentuează pericolozitatea.

- scopul final urmărit de coinculpați și anume evitarea unei eventuale trageri la răspundere penală în legătură cu faptele pentru care a fost condamnat Popa Nicolae.

- factorii de natură socială rezultați din infracțiunea gravă pentru care a fost condamnat Popa Nicolae și care a cauzat prejudicii grave sistemului financiar – bancar din România și la sute de mii de oameni, prejudiciul fiind de ordinul miilor de miliarde, fapte notorii, cunoscute în spațiul public drept „cazurile FNI și FNA”,.

Sub aspectul situației de fapt, se reține în referatul privind propunerea de arestare preventivă că prin decizia penală nr.2098 din 4.06.2009 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Popa Nicolae a fost condamnat la pedeapsa de 15 ani închisoare pentru infracțiunile comise în calitate sa de director general al GELSOR SA și director executiv al SC SOV INVEST SA, societăți de administrare ale unor fonduri de investiții și acumulare financiară la care dețineau unități de fond circa 300.000 de cetățeni români.

În această cauză, Popa Nicolae a emis în mod fictiv un număr de 1.683.498 unități de fond, în valoare totală de 112.289.316.546 lei (aproximativ 7 milioane USD) fără să fie depusă valoarea acestora, unități de fond pe care ulterior le-a răscumpărat la valoarea de

piață fictiv crescută de 137.403.330.106 lei (aproximativ 8,8 milioane USD), prejudiciind fondul și săvârșind astfel infracțiunea pentru care a fost condamnat definitiv.

La data de 18.09.1998, Societatea de valori mobiliare GELSOR SA, avându-l director general pe Popa Nicolae și-a însușit un număr de 65.359 acțiuni emise de SC INDUSTRIAL EXPORT SA la o valoare contabilă de 25.376 lei/acțiune, aflate în administrarea societății pe care o conducea și care aparțineau SC SOV INVEST SA. Acțiunile au fost transferate unui apropiat, ce le-a valorificat prin vânzarea către Banca Agricolă la un preț supraevaluat de 765.000 lei/acțiune, de aproximativ 30 ori mai mare decât valoarea reală, producând instituției bancare un prejudiciu de 50 miliarde lei (aproximativ 3 milioane USD).

La data de 24.02.2002, Inspectoratul General al Poliției Române a dispus măsura urmăririi cu privire la numitul Popa Nicolae, deoarece se sustrăgea mandatului de arestare preventivă emis în anul 2000 în dosarul SC SOV INVEST SA – Fondul Național de Investiții.

După soluționarea cauzei și condamnarea sa la pedeapsa de 15 ani închisoare, prin hotărâre judecătorească definitivă și executorie, la data de 23.07.2009 s-a emis mandatul de urmărire internațională în vederea extrădării condamnatului Popa Nicolae.

Potrivit datelor oficiale la data de 2 decembrie 2009, autoritățile polițienești internaționale (INTERPOL) îndrituite să pună în aplicare mandatul european de arestare emis pe numele condamnatului Popa Nicolae au reușit arestarea acestuia la Jakarta - Republica Indonezia.

Se reține, referitor la faptele de favorizarea infractorului prin zădărnicierea executării pedepsei de către condamnatul Popa Nicolae, că datele obținute au stabilit că inculpații Vîntu Sorin Ovidiu și Țurcan Octavian au comis infracțiunea de favorizarea infractorului, prin ajutorarea materială a condamnatului Popa Nicolae, pentru a zădărnici începerea executării pedepsei de 15 ani aplicată prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, în baza căreia a fost emis mandatul de urmărire internațională.

Astfel, din probele administrate în cauză a rezultat că, **la începutul lunii octombrie 2009**, la solicitarea condamnatului Popa Nicolae, care se afla în Indonezia, inculpatul Vîntu Sorin Ovidiu a dispus transferul sumei de 50.000 de euro într-un cont bancar din Indonezia, la care condamnatul avea acces, pentru ca acesta, cu ajutorul banilor să întreprindă demersurile necesare zădărniciii executării pedepsei ce i-a fost aplicată. Suma de bani îi era necesară condamnatului Popa Nicolae în primul rând pentru a putea să-și „*asigure posibilitățile*”, de a nu fi descoperit de autoritățile polițienești internaționale (INTERPOL) îndrituite să pună în aplicare mandatul european de arestare emis pe numele său, dar și pentru întreținerea sa. Această operațiune a fost intermediată de către inculpatul Vîntu Sorin Ovidiu împreună cu inculpatul Țurcan Octavian și a fost finalizată la începutul lunii noiembrie 2009.

La 11 noiembrie 2009, în același scop al ajutării condamnatului Popa Nicolae și al împiedicării executării pedepsei de către acesta, din dispoziția inculpatului Vîntu Sorin Ovidiu - fratelui condamnatului, numitului Popa Virgil – i-a fost predată suma de 20.000 euro, ce urma să-i parvină lui Popa Nicolae prin intermediul părinților săi, ce urmau să plece în vizită la acesta în Indonezia. La data de 9.10.2009 condamnatul Popa Nicolae, aflat în Indonezia a purtat o convorbire telefonică cu inculpatul Vîntu Sorin Ovidiu. Cu acel prilej, practic, au purtat negocieri referitoare la o anuală de 200.000 euro, care îi este necesară primului pentru a rămâne în această țară și a putea plăti diverse servicii de care avea nevoie în Indonezia, ca să nu fie descoperit de autoritățile polițienești internaționale, de maximă urgență fiind suma de 43.000 euro. În contextul acelei discuții, inculpatul Vîntu Sorin Ovidiu îi confirmă că-i va trimite banii și că această situație se rezolvă, probă clarificatoare asupra contextului prezentat fiind discuția dintre cei doi.

Pe fondul acestei promisiuni de ajutor pentru zădărnicierea executării pedepsei, inculpatul Vîntu Sorin Ovidiu inițiază și derulează demersuri pentru transferul banilor solicitați și își manifestă preocuparea pentru ca banii să ajungă la Popa Nicolae. În aceste

activități au fost implicați inculpații Vîntu Sorin Ovidiu și Țurcanu Octavian. S-a convenit ca transferul să se realizeze din contul bancar al unei societăți comerciale înregistrate în **Cipru**, controlate de inculpatul Vîntu Sorin Ovidiu, în contul bancar al unei societăți comerciale înregistrate în **Indonezia**. Alegerea acestei modalități de operare nu a fost întâmplătoare, ci a fost determinată de cunoașterea de către inculpați a regimului sub care funcționează societățile bancare comerciale din cele două țări și în acest context a dificultăților pe care le-ar întâmpina organele judiciare în obținerea de informații oficiale .

Potrivit probelor obținute la data de 23.08.2010, s-a stabilit cu certitudine că transmiterea sumelor de bani s-a realizat în baza dispozițiilor inculpatului Vîntu Sorin Ovidiu, prin contribuția inculpatul Țurcan Octavian, prin transfer bancar, din contul Comac Limited Nicosia deschis la banca Marfin Popular Bank Public Co LTD Cipru, în contul societăți comerciale PT Caascorm International Trading înregistrate în Indonezia deschis la Bank Central Asia, Sucursala Kuta, Bali, Indonezia la care condamnatul Popa Nicolae are acces.

Se arată în continuare că, referitor la faptele de favorizarea infractorului prin **îngreunarea executării pedepsei** de către condamnatul Popa Nicolae datele obținute au stabilit că:

Din întreg ansamblul cauzei a rezultat că la data de 02.12.2009, autoritățile indoneziene l-au reținut la Jakarta pe Nicolae Popa, pe numele căruia, fusese emis un mandat de urmărire internațională.

Din informarea nr.5260/7.01.2010 întocmită de Inspectoratul General al Poliției Române, la care se află anexată corespondența electronică a autorităților polițienești INTERPOL a rezultat că la data de 2.12.2009 condamnatul Popa Nicolae a fost arestat la Jakarta. Se precizează că la data de 15.12.2009 a fost primită cererea de extrădare formulată de autoritățile din România, așa încât arestul va fi extins.

În raport cu stadiul procedurilor de extrădare, rezultă că la data de 2.09.2010 autoritățile din România au fost încunoscute despre faptul că președintele indonezian a aprobat la data de 25.08.2010 decretul privind începerea procedurii de extrădare a condamnatului Popa Nicolae.

S-au dispus în același timp în cauza prezentă instrumentată de procurori măsuri preventive față de cei trei inculpați respectiv obligarea de a nu părăsi țara, prin ordonanța din **7.12.2009** față de inculpatul Țurcan Octavian, prin ordonanța din **16.12.2009** față de inculpatul Vîntu Sorin Ovidiu și prin ordonanța din **11.12.2009** față de inculpatul Stoian Alexandru.

Potrivit probatoriului administrat în cauză s-a confirmat că și după data de 2 decembrie 2009, când autoritățile polițienești internaționale (INTERPOL) au reușit arestarea acestuia la Jakarta - Republica Indonezia, inculpații Vîntu Sorin Ovidiu, Țurcan Octavian și Stoian Alexandru au continuat în mod direct și indirect să îngreuneze procedurile legale de extrădare desfășurate de către autoritățile judiciare indoneziene ca urmare a solicitării de extrădare formulată de către Ministerul de Justiție din România. În acest sens, pentru ca Popa Nicolae să nu execute din pedeapsa de 15 ani un interval prea mare de timp în arestul autorităților indoneziene sau în cazul în care nu se putea obține acest rezultat, momentul extrădării sale în România să fie amânat cât mai mult cu putință, inculpații Vîntu Sorin Ovidiu, Țurcan Octavian și Stoian Alexandru au derulat o serie de demersuri și acțiuni. Acestea au fost concretizate în sprijin material și moral acordat condamnatului atât personal, cât și prin intermediul fratelui său Popa Virgil, care s-a deplasat în acest scop la Jakarta - Republica Indonezia. Evoluția demersurilor din Indonezia după reținerea condamnatului Popa Nicolae și variantele de îngreunare a extrădării în România au devenit parte a unor activități comise de către inculpații Vîntu Sorin Ovidiu, Stoian Alexandru și Țurcan Octavian în diferite forme de participare penală, dar avându-l ca decident pe inculpatul Vîntu Sorin Ovidiu.

Astfel, odată cu cercetările efectuate în această cauză penală, precum și de la data dispunerii măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara, pe tot parcursul perioadei de

timp de după decembrie 2009, inculpatul Vîntu Sorin Ovidiu este concentrat în acțiunile sale pe **două paliere**.

Un **prim palier** al interesului l-a reprezentat evoluția cercetărilor efectuate în acest dosar de către procurori și stadiul audierilor la parchet a inculpaților Stoian și Țurcan și al **doilea palier** era cel referitor la stadiul demersurilor din Indonezia efectuate în favoarea condamnatului Popa Nicolae cu scopul **îngreunării** executării pedepsei.

Prin intermediul convorbirilor telefonice, care devin „cifrate”, după luarea măsurilor procesuale în cauză, a mesajelor de tip SMS, dar și prin intermediul inculpatului Stoian Alexandru (escorta lui Vîntu Ovidiu Sorin) care este informat de regulă de către Popa Virgil (fratele lui Popa Nicolae, aflat și el în Indonezia) inculpatul Vîntu Ovidiu Sorin este „ținut la curent cu situația juridică a condamnatului Popa Nicolae”,

În același timp, demersurile din Indonezia în favoarea condamnatului Popa Nicolae, ca parte a interesului inculpatului Vîntu, reprezintă activități infracționale desfășurate continuu.

Interesul și implicarea inculpatului Vîntu Sorin Ovidiu în activitățile ilicite de îngreunare a executării pedepsei de către Popa Nicolae sunt dovedite prin probele din care rezultă că la interval de câteva zile cunoaște stadiul demersurilor din Indonezia prin intermediul inculpatului Stoian Alexandru care este contactat de către Popa Virgil. Aceste activități sunt concentrate în direcția „*unor soluții*”, prin care Popa Nicolae să fie eliberat din penitenciar de către autoritățile indoneziene, și acestea să nu pună în executare extradarea acestuia în România.

În această perioadă se remarcă o precipitare a întregii „situații”, și o căutare insistentă a unor soluții de trimitere a banilor la condamnatul Popa Nicolae. Așa fiind au fost efectuate demersuri din ce în ce mai consistente ale inculpaților. Acestea s-au concretizat în acțiuni ale inculpatului Țurcan care prin intermediul unei persoane de încredere aflată în Elveția a discutat despre posibilitatea unui transfer de bani (*convorbirea din data de 10.01.2010*) dar și prin decizii ale inculpatului Vîntu Sorin Ovidiu de a trimite o persoană de încredere din România în Indonezia cu banii (*convorbirea telefonică din data de 13.01.2010*).

Activitățile derulate în scopul îngreunării extradării condamnatului Popa Nicolae au fost continuate în luna **februarie 2010**, când trimiterea sumelor de bani, era prezentată în continuare ca soluție sigură de îngreunare a extradării condamnatului Popa Nicolae. Sub acest aspect, este de menționat că inculpatul Vîntu Sorin Ovidiu a folosit și o modalitate suplimentară prin care a încercat să găsească o soluție de trimitere a banilor necesari îngreunării extradării, către condamnat, prin intermediul numitului Tără Dumitru aflat în Republica Moldova.

Se solicită, în concluzie, admiterea propunerii de arestare preventivă și emiterea mandatelor de arestare pentru o perioadă de 29 de zile, începând cu data de 10.09.2010.

Analizând propunerea de arestare preventivă formulată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de urmărire penală și criminalistică privind pe inculpații Vîntu Sorin Ovidiu, Țurcan Octavian și Stoian Alexandru, Tribunalul a reținut următoarele:

În ceea ce privește competența materială a Tribunalului, reia argumentele expuse în practica prezentă și precizează că în temeiul art. 35 al. 5 C. pr. pen. infracțiunea de favorizare a infractorului cade în competența materială a instanței ce a soluționat în fond cauza la care această infracțiune se referă.

Competența Tribunalului este atrasă în baza art. 35 al. 5 C. pr. pen. prin referire la cauza privind pe condamnatul Popa Nicolae ce a fost soluționată în primă instanță de Tribunalul București.

Dispozițiile art. 35 al. 5 C. pr. pen. nu fac distincție între ipotezele avute în vedere de art. 264 C. pen. – condiții în care această competență specială subzistă și atunci când infracțiunea de favorizare privește o pedeapsă definitivă.

Interpretarea contrară ar lipsi de sens dispozițiile art. 35 al. 5 C. pr. pen., motiv pentru care nu poate fi primită.

În ceea ce privește pretinsa nelegalitate a preluării cauzei de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Tribunalul nu regăsește nici un viciu procedural în succesiunea actelor ce au trecut cauza în soluționarea Parchetului Înaltei Curți. În mod firesc, legal și temeinic, sesizarea din oficiu a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost urmată de ordonanța de declinare de competență în favoarea Parchetului de pe lângă Tribunalul București, imediat ulterior cauza fiind preluată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție prin rezoluția din 02.12.2009, împrejurare motivată de complexitatea sporită a cauzei. Evident, preluarea cauzei nu poate avea loc înainte de stabilirea competenței materiale de soluționare a cauzei conform art. 210 C. pr. pen. Dimpotrivă, succesiunea acestor acte este logică și operativă.

Tribunalul nu vede nici o contradicție sau lipsă de seriozitate, după cum susține apărarea, nici între declinarea inițială de competență și actul ulterior de începere a urmăririi penale cele două acte vizând de altfel măsuri și temeuri diferite. Maniera operativă în care a fost preluată cauza și începută urmărirea penală denotă, dimpotrivă, o vădită seriozitate a organului de anchetă și nu o lipsă de hotărâre așa cum pretinde apărarea.

Fără îndoială, urmare a deciziei nr. 1.058/14.11.2007 a Curții Constituționale prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a disp. art. 209 al. 4¹ C. pr. pen. acordul procurorului de pe lângă Tribunalul București nici nu era necesar.

În ceea ce privește pretinsa nelegalitate a procedurii de înlocuire a măsurii obligării de a nu părăsi țara cu măsura reținerii Tribunalul a constatat că și aceste susțineri sunt neîntemeiate.

Nici o dispoziție a Codului de procedură penală nu stabilește în competența exclusivă a instanței de judecată înlocuirea măsurilor preventive în baza art. 139 al. 2 C. pr. pen. Ca atare nici o dispoziție legală nu împiedică organul de urmărire penală să procedeze la înlocuirea unei măsuri preventive pe care a luat-o potrivit competenței sale cu o altă măsură preventivă (reținerea în cazul de față) atunci când și a doua măsură preventivă cade în competența sa conform art. 136 C. pr. pen.

Singura situație în care înlocuirea unei măsuri restrictive de libertate luate de Parchet cu măsura arestării preventive cade în competența exclusivă a instanței de judecată este situația în care se propune arestarea preventivă în temeiul art. 148 lit. a ind. 1 C. pr. pen. – inculpatul a încălcat măsurile de supraveghere sau obligațiile impuse în sarcina sa. Nu aceasta este însă situația în speța de față întrucât nu se reproșează inculpaților că au încălcat astfel de măsuri sau obligații ci că au dovedit, prin perseverența în continuarea activității infracționale că, aflați în stare de libertate prezintă pericol concret pentru ordinea publică. Acesta este împrejurarea nouă avută în vedere de organele de urmărire penală pentru a ajunge la concluzia că temeiurile avute în vedere inițial s-au schimbat.

Confuzia încercată de apărare este, posibil, atrasă de o interpretare eronată a dispozițiilor ce au stat la baza luării măsurii obligării de a nu părăsi țara.

Potrivit disp. art. 145¹ C. pr. pen. rap. la art. 145 C. pr. pen. luarea măsurii obligării de a nu părăsi țara poate avea ca temei necesar și suficient existența indicilor cu privire la săvârșirea unei fapte penale, întrucât disp. art. 145 C. pr. pen. fac trimitere numai la condiția prevăzută de art. 143 C. pr. pen. nu și la temeiurile prevăzute de art. 148 C. pr. pen. Este suficient așadar să se constate că există presupunerea rezonabilă că o persoană a săvârșit o infracțiune, nu și condiția pericolului său social.

În ceea ce privește pretinsa încălcare a disp. art. 237 al. 2 C. pr. pen. – neascultarea inculpatului Sorin Ovidiu Vîntu după punerea în mișcare a acțiunii penale, această susținere este eronată pentru următorul motiv: punerea în mișcare a acțiunii penale a avut loc în data de 8.09.2010, iar inculpatul a fost ascultat a doua zi, așadar de îndată în sensul art. 237 al. 2 C. pr. pen., fiind îndeplinită condiția prevăzută de acest text

de lege. După ascultarea sa, s-a dispus reținerea preventivă și ulterior a fost întocmit și referatul cu propunere de arestare preventivă, fiind astfel îndeplinite și condițiile art. 149 ind. 1 al. 1 C. pr. pen. Tribunalul nu găsește nici un raționament logic ce ar impune o audiere repetată a inculpatului în condițiile în care această audiere a garantat acestuia respectarea tuturor drepturilor sale procesuale. Aceleași considerațiuni sunt valabile și în privința celorlalți doi inculpați, și în privința acestora procedura audierii fiind îndeplinită în mod identic.

În ceea ce privește susținerea apărării privind lipsa autorizațiilor de percheziție, Tribunalul constată că, de fapt, inculpații invocă nulitatea unor acte procedurale bazată pe lipsa actelor procesuale prealabile, element ce urmează a fi valorificat pe fondul cauzei, instanța fiind investită în prezent doar cu identificarea indiciilor temeinice care ar justifica o măsură preventivă.

În ceea ce privește pretinsa nerespectare a drepturilor procesuale ale inculpatului Sorin Ovidiu Vîntu prin neanunțarea apărătorului său cu privire la actele de urmărire penală efectuate în cursul dimineții de 9.09.2010, Tribunalul observă că în acest interval s-au efectuat percheziții și audieri. Procedura percheziției este confidențială potrivit art. 100 C. pr. pen. astfel încât anunțarea prealabilă a apărătorului o lipsește de utilitate, dat fiind tocmai caracterul de surpriză a acestei activități, iar prezența martorilor asistenți garantează legalitatea acestui act.

În ceea ce privește critica privitoare la nerespectarea disp. art. 144 al. 3 C. pr. pen. referitoare la audierea inculpatului în termen de 10 ore de la reținere, Tribunalul constată că acestea nu au incidență în cauză întrucât privesc exclusiv procedura arestării în situația în care măsura reținerii este luată de organul de poliție și se limitează strict la relația organ de anchetă – procuror și nu la relația procuror – instanță.

În ceea ce privește critica apărării privind pretinsa nelegalitate a interceptărilor telefonice efectuate înainte de începerea urmăririi penale ca urmare a lipsei unei autorizații de interceptare emise de Înalta Curte de Casație și Justiție, Tribunalul o constată de asemenea neîntemeiată pentru următoarele motive: apărarea se află în eroare în ceea ce privește natura juridică a datelor ce au stat la baza sesizării din oficiu a organelor de urmărire penală. Tribunalul observă că Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizat prin adresa din 24.11.2009 a Serviciului Român de Informații privind informațiile obținute de această instituție prin valorificarea a două mandate emise de Înalta Curte de Casație și Justiție în baza Legii nr. 51/1991. Nu există temei legal pentru atașarea faptică a acestor mandate la dosarul de urmărire penală având în vedere că aceste acte au fost emise în cadrul unei alte lucrări și evident pot privi alte informații, clasificate. Nu suntem de altfel în procedura prevăzută de art. 91 ind. 1 și urm. C. pr. pen. pentru ca aprecia necesar a atașa la dosarul cauzei actele de procedură la care face referire apărarea.

Datele furnizate în temeiul art. 11 lit. d din Legea nr. 51/1991 pot fără îndoială constitui temeiul sesizării din oficiu a organelor de urmărire penală, exigențele dispozițiilor Codului de procedură penală privind probatoriul ce poate sta la baza unei măsuri de arestare preventivă sau, eventual, condamnări cerând ca aceste date, ce intră în categoria actelor premergătoare, să se coroboreze cu alte mijloace de probă, obținute în condițiile Titlului III din Codul de procedură penală.

Tribunalul a respins și a doua obiecție a apărării cu privire la posibilitatea autorizării interceptărilor telefonice în cazul art. 264 C. pen. (această critică se referă la interceptările efectuate după începerea urmăririi penale), întrucât în cazul acestei infracțiuni sunt incidente disp. art. 91 ind. 1 al. 2 tezele finale - "infracțiuni grave sau infracțiuni care se săvârșesc prin mijloace de comunicare electronică."

Analizând materialul probator existent până la acest moment, Tribunalul a constatat că **există indicii temeinice și concludente ce conturează următoarea situație de fapt:**

Prin sentința penală nr. 423/20.03.2007 a Tribunalului București definitivă prin decizia penală nr. 2098/2009 a Înaltei Curți de Casație și Justiție (cunoscută sub numele

de "dosarul FNI") a fost condamnat numitul Popa Nicolae la pedeapsa de 15 ani închisoare.

Sentința definitivă nu a fost pusă în executare întrucât condamnatul Popa Nicolae s-a sustras inițial cercetării judecătorești și ulterior executării pedepsei, fiind emise la data de 23.07.2009 mandatul european de arestare nr. 32/23.07.2009 și mandat de urmărire penală internațională în vederea extrădării.

Condamnatul s-a refugiat pe teritoriul Indoneziei unde a fost susținut material, constant, de către inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu, prin trimiterea, în baza unui sistem bine pus la punct prin folosirea unor conturi bancare deschise la o instituție bancară din Cipru, de însemnate sume de bani, ce au fost folosite de către condamnatul Popa Nicolae inițial pentru a evita depistarea sa de autoritățile judiciare indoneziene și ulterior, după arestarea sa, pentru a îngreuna și combate demersurile autorităților judiciare române în scopul finalizării procedurii de extrădare.

Aceste sume de bani furnizate de inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu au fost remise condamnatului Popa Nicolae fie de către inculpatul Țurcan Ovidiu, prin intermediul firmelor sale din Cipru, fie prin intermediul fratelui condamnatului, Popa Virgil, cu ajutorul inculpatului Stoiian Alexandru, ce avea rolul de a remite fizic sumele de bani. Tot acest din urmă inculpat a înlesnit activitatea infracțională a inculpatului Sorin Ovidiu Vîntu și acționând ca și intermediar între acesta și persoane din Indonezia implicate în procedura de extrădare.

Detaliind, Tribunalul a punctat cronologic desfășurarea activității infracționale.

La începutul lunii octombrie 2009 (mai exact data de 9 octombrie) inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu a stabilit cu condamnatul Popa Nicolae să îi remită acestuia prin transfer bancar sau prin intermediul unor persoane fizice, o sumă globală anuală de 200.000 euro, pe care numitul Popa Nicolae urma să o utilizeze pentru a evita să fie depistat de autoritățile judiciare indoneziene.

În cursul lunii octombrie – începutul lunii noiembrie 2009 inculpații Sorin Ovidiu Vîntu și Țurcan Ovidiu au trimis condamnatului Popa Nicolae prin transfer bancar, din conturile deținute de inculpatul Țurcan Ovidiu la banca Marfin Popular Bank Public Co LTD, Cipru, către un cont deschis de condamnatul Popa Nicolae la o banca din Indonezia, suma de 50.000 euro.

Tot la începutul lunii noiembrie 2009, inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu i-a trimis condamnatului Popa Nicolae prin intermediul fratelui său Popa Virgil suma de 20.000 euro.

Aceste elemente de fapt rezultă din datele strânse de organele judiciare în cadrul actelor premergătoare, mai exact note și acte de constatare referitoare la comunicațiile înregistrate în legătură cu inculpații Sorin Ovidiu Vîntu și Țurcan Ovidiu și numiții Popa Nicolae, Popa Virgil și Căciulă Anca, obținute în temeiul mandatului nr. 004858 din 29.09.2009, ce se coroborează și cu mențiunile procesului – verbal de percheziție corporală efectuată la data de 3.12.2009 asupra numitului Popa Virgil, ocazie cu care s-a găsit asupra acestuia suma de 20.000 euro și bilete de avion – rezervări emise pe numele rudelor condamnatului pentru ruta București – Istanbul – Singapore și retur pentru perioada 06.12.2009 – 07.01.2010, indicii solide și care justifică prezenta propunere.

Împrejurarea că cei doi au stabilit, cu caracter ferm, suma de 200.000 de euro ce urma a fi remisă anual de inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu condamnatului Popa Nicolae rezultă cu claritate din procesul-verbal de redare a convorbirii din data de 9.10.2009. Din conținutul acestei convorbiri rezultă că suma a fost sugerată de condamnatul Popa Nicolae și urma să acopere o sumă datorată anual către o persoană la care condamnatul se referă cu apelativul de "generalul" (de 43.000 euro) sume pe care acesta dorea să le remită părinților săi dar și fiicei cât și, mai ales, să le utilizeze pentru nevoile sale personale determinate de contextul special în care se afla în Indonezia - ca persoană urmărită internațional pentru executarea unei pedepse ce dorește, bineînțeles, să evite depistarea sa de autoritățile judiciare din această țară. Din conținutul aceleiași convorbiri

Tribunalul reține că această sumă de 43.000 euro îi era necesară condamnatului cât mai urgent.

Tribunalul a reținut ca deosebit de relevant și faptul că în declarațiile date în cursul urmăririi penale fiica condamnatului Popa Nicolae care a confirmat faptul că a primit constant de la condamnat sume importante de bani deși știa că acesta nu are loc de muncă în Bali, Indonezia, unde se afla.

Cu ocazia unei convorbiri telefonice ulterioare, din data de 30.10.2009, purtată tot de inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu și Popa Nicolae, în cadrul căreia condamnatul Popa Nicolae își exprimă nemulțumirea și nervozitatea față de împrejurarea că banii promiși nu au ajuns în contul său, cei doi stabilesc ca inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu să le asigure părinților condamnatului banii necesari unei deplasări în Indonezia, în perioada sărbătorilor de iarnă. Pentru a evita alertarea autorităților judiciare, urma ca biletele de avion să fie rezervate pe numele rudelor condamnatului până la un punct de escală, urmând ca spre Indonezia biletele de avion să fie cumpărate pe loc.

Deosebit de relevant este faptul că acest circuit era folosit de către cei doi de o perioadă de doi ani, împrejurare la care inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu se referă explicit.

Convorbirile telefonice din data de 4.11.2009 confirmă implicarea inculpatului Țurcan Octavian în acest demers infracțional, acest inculpat fiind cel care urma să remită practic, prin transfer bancar sumele de bani în Indonezia, folosind societățile sale comerciale înregistrate în Cipru. Mai exact, inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu este profund nemulțumit de întârzierea reclamată de condamnatul Popa Nicolae în remiterea banilor și îi reproșează inculpatului Țurcan Ovidiu că este culpabil de această întârziere.

Datele de mai sus sunt confirmate, dincolo de dubiu, de documentele financiar – bancare obținute de autoritățile judiciare române în baza cererii de comisie rogatorie adresate autorităților judiciare din Cipru. Rezultatul acestui demers, care a parvenit organelor de urmărire penală la data de 23.08.2010, actele fiind traduse la data de 6.09.2010, confirmă efectuarea la data de 02.11.2009 a unui transfer de 50.190 euro dintr-un cont deschis la banca Marfin Popular Bank Public Co LTD pe numele societății comerciale Comac Limited administrată de inculpatul Țurcan Ovidiu, către contul deschis pe numele condamnatului Popa Nicolae la banca Bank Central Asia – Kuta Branch din Bali, Indonezia.

După arestarea condamnatului Popa Nicolae la data de 2.12.2009 de autoritățile judiciare indoneziene în baza mandatului de urmărire penală internațională în vederea extrădării și începerea urmăririi penale împotriva celor trei inculpați la aceeași dată pentru infracțiunea de favorizare a infractorului, demersurile inculpaților Sorin Ovidiu Vîntu, Țurcan Octavian și Stoian Alexandru de sprijinire a condamnatului Popa Nicolae continuă, scopul fiind din acest moment acela de a îngreuna și zădărnici procedura de extrădare demarată de autoritățile judiciare române.

La datele de 7, 11 și 16 decembrie 2009 față de inculpați se ia măsura obligării de a nu părăsi țara, măsură prelungită ulterior succesiv.

Tribunalul a reținut că inculpații aleg din acest moment să ignore seriozitatea avertismentului dat în acest mod de organele de urmărire penală și interpretează această măsură doar ca o împrejurare față de care trebuie să fie mai precauți în continuarea activității ilicite.

Cu toate acestea, din datele relevate de urmărirea penală efectuată după acest moment cronologic, inculpații nu par a fi foarte convingși nici măcar de necesitatea unor "precauții" suplimentare, modalitatea în care înțeleg să își disimuleze activitățile infracționale remarcându-se în primul rând prin vădită lipsă de utilitate și în al doilea rând prin caracterul oarecum ilar al metodelor la care apelează.

Astfel, inculpații identifică în Indonezia persoane care le promit ferm sprijinul în scopul împiedicării finalizării procedurii de extrădare, acestor persoane fiindu-le remise periodic sume importante de bani.

Inculpații convin ca în convorbirile telefonice să se refere la aceste sume cu termenul de "cisterne", însă în mod constant în aceste convorbiri se face referire la "virarea cisternelor în cont", condiții în care nici termenul de cisternă nici acela de motorină folosiți nu mai sunt apti a disimula sensul real al conversațiilor. De altfel, nici o altă referire din convorbirile purtate de inculpați în această perioadă nu conțin nici chiar vagi referiri la activități ce ar putea fi corelate, chiar indirect, cu o activitate ce ar putea avea ca obiect transportul unor astfel de materiale. Dimpotrivă, apar referiri constante la autoritățile indoneziene și discuții purtate cu acestea.

Folosirea în convorbirile telefonice de către inculpați, care erau deja urmăriți penal și știau acest lucru, a unui limbaj direct și prin care aceștia discută deschis și detaliat despre activități infracționale de favorizare a infractorului este oarecum surprinzătoare dar care ar putea fi explicată printr-o posibilă subestimare a posibilităților tehnice de interceptare ale autorităților române.

Din acest moment, suportul dat de inculpatul Stoian Alexandru devine mai pregnant, acesta dobândind rolul de persoană împuternicită de inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu pentru a prelua și transmite telefonic mesaje către persoane din Indonezia implicate în procedura de extrădare. În această fază inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu alege să nu mai vorbească direct în Indonezia pentru a evita probabil alertarea autorităților. Însă, din convorbirile purtate de inculpatul Stoian este cert că acesta nu are decât calitatea de intermediar, nici o referire nefiindu-i făcută lui în mod direct, ci către o altă persoană, iar concluzia că această persoană este inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu reiese clar atât din interceptări, cât și din calitatea inculpatul Stoian de persoană de încredere și foarte apropiată acestuia.

Mai mult, numeroase telefoane sunt date și primite de inculpatul Stoian din reședințele inculpatului Sorin Ovidiu Vîntu din București și comuna Corbeanca.

O altă metodă la care se apelează este schimbarea telefoanelor utilizate (la care inculpatul Stoian Alexandru se referă cu termenul de "jucării").

Deși metoda schimbării terminalelor ar fi teoretic aptă să asigure evitarea alertării autorităților penale, modalitatea la care inculpații au apelat în concret lasă mult de dorit, întrucât înainte de schimbarea efectivă a terminalelor noile numere de telefon erau transmise prin mesaj sms tot pe telefoanele vechi, neridicându-se astfel mari probleme în identificarea celor noi.

Aceste date rezultă, de fapt, din procesele-verbale de redare a convorbirilor telefonice interceptate ulterior începerii urmăririi penale în temeiul ordonanțelor provizorii și autorizațiilor de interceptare emise de Tribunalul București.

Tribunalul a reținut ca relevantă și convorbirea din data de 3.12.2009 purtată între inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu și numitul Virgil Popa, în cursul căreia cel dintâi își exprimă nemulțumirea de prezența lui Virgil Popa la sediul Parchetului, context din care reiese că inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu era interesat să controleze comportamentul procesual al persoanelor ale căror declarații îl puteau incrimina.

Din convorbirile purtate în această perioadă de inculpatul Stoian Alexandru (28.12.2009, 2.01.2010, 11.01.2010), rezultă că acesta era însărcinat să primească informații din Indonezia și să le transmită inculpatului Sorin Ovidiu Vîntu cu privire la rezultatul încercărilor de a bloca procedura de extrădare în curs. În acest sens se fac numeroase referiri la discuții purtate cu autoritățile din această țară și la faptul că nu se poate "rezolva" nimic dacă toată "motorina" nu este livrată odată. Așa cum s-a subliniat și anterior, asocierea acestui termen cu cel de "extrădare", "autorități", "ambasadă", nu lasă loc de dubiu asupra sensului real - acela de sume de bani. Asocierea de termeni nu este de altfel deloc criptică, sensul fiind vizibil chiar și extras de context.

În ceea ce privește implicarea inculpatului Turcan Octavian în continuarea activității infracționale după începerea urmăririi penale, aceasta rezultă dincolo de dubiu din mesajele tip sms transmise și primite în data de 15.12.2009, în care acesta indică numărul contului din care trebuie transferați banii și codul de referință al expeditorului și convorbiri

telefonice și mesaje sms ulterioare, din lunile decembrie 2009 - ianuarie 2010 din care rezultă că acest inculpat depune diligențe pentru a găsi noi modalități de transfer, printr-o persoană din Elveția.

Datele ce reies din interceptările menționate mai sus sunt confirmate de probele materiale obținute urmare a cererii de asistență judiciară adresate autorităților judiciare din Cipru în baza Convenției din 29.05.2000 privind asistența judiciară în materie penală între statele membre ale UE.

Tribunalul a menționat și anterior și ține să precizeze încă o dată că răspunsul autorităților cipriote a parvenit autorităților române la data de 23.08.2010 iar data atașării la dosar a traducerilor autorizate a acestor acte este 6.09.2010, aceste date fiind deosebit de relevante în economia gestionării acestui dosar.

Din datele obținute în această modalitate (declarația martorei Maria Rousoinidou, funcționar bancar al Marfin Popular Bank CO LTD și copiile documentelor contabile înaintate) rezultă următoarele elemente: la această bancă dețineau conturi active inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu (acesta a deținut sau deține mai multe conturi, dintre care unul confidențial, și un alt cont pe care este împuternicit și inculpatul Țurcan - drept de semnătură având ambii), inculpatul Țurcan Octavian, personal și pe numele societății Comac LTD, al cărui administrator este împreună cu martorul Nipomici Ghenadie, precum și pe numele altor societăți.

Documentele bancare transmise de autoritățile cipriote confirmă faptul că au fost efectuate transferuri de fonduri chiar de pe contul al cărui număr inculpatul Țurcan Octavian l-a transmis prin mesaj sms la data de 15.12.2009.

Faptul transmiterii sumelor de bani către condamnatul Popa Nicolae este confirmat și de declarațiile martorei Căciulă Anca, care a relatat în cursul urmăririi penale că imediat anterior arestării sale în Indonezia, fostul său soț Popa Nicolae a contactat-o telefonic și i-a comunicat că așteaptă să primească bani de la o anumită persoană, despre care martora a indicat că este o persoană importantă la Fondul Național de Investiții, al cărui nume nu dorește să îl precizeze.

În ceea ce privește declarația numitului Popa Nicolae, audiat în calitate de martor în temeiul cererii de asistență judiciară adresată autorităților indoneziene, Tribunalul reține că acesta recunoaște faptul că este titularul unui cont deschis la o instituție bancară din Indonezia, însă nu a primit sume de bani de la inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu. Această din urmă susținere va fi însă înlăturată întrucât este infirmată de întreg materialul probator administrat până în prezent, poziția acestui martor fiind una evident nesinceră.

Inculpații s-au prevalat de dispozițiile art. 70 C. pr. pen. cu ocazia soluționării propunerii de arestare preventivă.

În cursul urmăririi penale, inculpatul Țurcan Octavian a declarat, cu ocazia audierii sale în calitate de învinuit, că nu îl cunoaște pe condamnatul Popa Nicolae și nici pe fratele acestuia, și susține că nu a efectuat nici un transfer bancar pentru acesta. Apărările inculpatului au fost înlăturate de Tribunal, pe motiv că sunt infirmate de toate datele și mijloacele de probă expuse în detaliu mai sus.

Inculpații Sorin Ovidiu Vîntu și Stoian Alexandru s-au prevalat de dreptul la tăcere și în cursul urmăririi penale.

Urmărind datele rezultate din urmărirea penală efectuată până la acest moment și analizate mai sus, Tribunalul concluzionează că la acest moment există indicii temeinice pentru a crea presupunerea rezonabilă că inculpații au săvârșit, cu vinovăție, fapta de favorizare a infractorului, iar în cazul inculpatului Stoian complicitate la această faptă.

Susținerea apărătorului inculpatului Stoian, în sensul că după data de 2.12.2009, data arestării condamnatului Popa Nicolae de autoritățile judiciare indoneziene astfel de acte materiale nu pot constitui infracțiune întrucât data arestului preventiv în procedura extrădării se deduce din executarea pedepsei sunt vădit eronate întrucât momentul începerii executării pedepsei este, punctual, momentul introducerii condamnatului într-un penitenciar românesc, ne reprezentând relevanță din acest punct de vedere dispozițiile art.

18 al. 1 din Legea nr. 302/2004 privitoare la deducerea arestului executat în baza unei cereri de extrădare.

În ceea ce privește incidența cazului prevăzut de art. 148 lit. f C. pr. pen. dacă condiția limitei de pedeapsă reiese cu evidență din limitele speciale stabilite de legiuitor pentru infracțiunea în discuție, în ceea ce privește condiția pericolului social, analizând datele cauzei, Tribunalul ajunge la concluzia că și această condiție este îndeplinită, cu prisosință, în privința fiecăruia dintre cei trei inculpați, și va detalia în continuare argumentele ce conduc la aceasta.

Față de perioada îndelungată a activității infracționale reținută până la acest moment în sarcina inculpaților, modalitatea elaborată abordată pentru atingerea scopului ilicit, natura și scopul infracțiunii comise – obstrucționarea justiției, faptele comise de cei trei inculpați se remarcă printr-o gravitate concretă semnificativă.

Față de limita maximă modestă pe care legiuitorul a înțeles să o rezerve infracțiunii de favorizare a infractorului (similar de altfel celorlalte infracțiuni prevăzute de cap. II al Titlului VI din Codul Penal) apărarea s-a considerat îndreptățită să susțină că, chiar privită generic, infracțiunea de favorizare a infractorului nu ar justifica luarea unei măsuri preventive privative de libertate în temeiul art. 148 lit. f C. pr. pen. iar această speță ar fi primul caz în care se solicită luarea unei astfel de măsuri pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 C. pen.

Tribunalul este în dezacord cu ambele susțineri, pentru un motiv pe care îl va prezenta foarte succint, și anume faptul că nici una din cele două susțineri nu are caracter și relevanță juridică. Fără îndoială din moment ce legiuitorul a indicat un prag minim de 4 ani închisoare pentru a putea proceda la analiza condiției pericolului social atunci toate infracțiunile sancționate cu o pedeapsă mai mare intră în categoria faptelor apte a conduce la luarea unei măsuri preventive privative de libertate. În al doilea rând, simplul fapt că apărarea nu s-a confruntat cu astfel de spețe nu dă valență de axiomă susținerii că ne-am afla în prezența unui caz singular.

În schimb, Tribunalul găsește deosebit de pertinent argumentul expus în referatul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în sensul că la aprecierea gravității faptei celor trei inculpați nu se poate face abstracție de relevanța condamnării aplicate numitului Popa Nicolae.

Reține astfel că "dosarul FNI" astfel cum este cunoscut dosarul în care numitul Popa Nicolae a fost condamnat la pedeapsa de 15 ani închisoare a avut un impact uriaș asupra opiniei publice românești pe parcursul unui întreg deceniu – 2000 și până în prezent. De asemenea, prin numărul extrem de ridicat al persoanelor prejudiciate, și consecințele faptelor ce au făcut obiectul acestui dosar, acțiunile pentru care s-a pronunțat sentința de condamnare au fost de natură a afecta o parte suficient de relevantă a societății românești și și-au pus amprenta asupra întregii opinii publice.

Favorizarea unui infractor condamnat la 15 ani închisoare pentru săvârșirea unor fapte ce au prejudiciat pătri largi de populație dovedește o pericolozitate deosebită a celor 3 inculpați favorizatori și justifică o măsură preventivă severă.

De altfel, din datele cauzei (mai exact convorbirea din data de 30.10.2009) rezultă clar că remiterea sumelor de bani către Nicolae Popa nu a început în anul 2009 ci cu cel puțin doi ani înainte, fiind deja stabilit un "circuit" cu acest scop.

Gravității concrete a faptelor se adaugă datele ce reies din comportamentul celor trei inculpați după începerea urmăririi penale.

Tribunalul găsește deosebit de relevant faptul că începerea urmăririi penale și mai mult, luarea unei măsuri restrictive de libertate nu a avut nici un impact asupra atitudinii inculpaților față de normele penale și ordinea de drept, norme pe care aceștia au ales să le ignore și în continuare cu indiferență dar și vădită desconsiderație față de capacitatea organelor judiciare române de a-i trage la răspundere penală. Singurul efect al acestor măsuri a fost acela că cei trei inculpați și-au luat anumite măsuri de precauție la care Tribunalul a făcut deja referire anterior.

În acest mod, pericolul social al inculpaților s-a reliefat gradual odată cu perseverența manifestată de aceștia prin acte materiale succesive în scopul de a împiedica și îngreuna executarea pedepsei aplicate condamnatului Popa Nicolae.

Tribunalul constată modalitatea complexă în care organele de urmărire penală au instrumentat această cauză, rezultatul comisiei rogatorii din Cipru fiind într-adevăr un element cheie în conturarea probatoriului din prezenta cauză, și a fost de natură a contribui covârșitor la conturarea concluziei certe privind îndeplinirea exigențelor art.143 al.1 C. pr. pen., ca și condiție necesară și prealabilă analizei existenței pericolului social.

Inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu a fost inițiatorul întregului demers infracțional, din acest punct de vedere pericolozitatea socială a acestui inculpat reliefându-se pregnant.

În ceea ce privește mobilul acestui inculpat, Tribunalul găsește deosebit de relevantă convorbirea telefonică din data de 4.01.2010, purtată de inculpatul Stoian cu o persoană necunoscută localizată în Indonezia, în cadrul căreia se transmite inculpatului Sorin Ovidiu Vîntu că numitul Nicolae Popa va respecta angajamentul luat "acum 9 ani de zile" iar temerile inculpatului Sorin Ovidiu Vîntu că cineva va spune ceva împotriva sa sunt neîntemeiate.

Tribunalul deduce din acest context că stăruințele inculpatului Sorin Ovidiu Vîntu în a împiedica finalizarea procedurii de extrădare nu par altruiste.

În ceea ce privește pe inculpatul Țurcan Octavian, Tribunalul remarcă faptul că, deși nu a avut inițiativă infracțională, rolul său în acest angrenaj este esențial, în lipsa eforturilor sale continui activitatea infracțională neputând avea loc. Ca titular al conturilor ce au fost folosite în aceste transferuri, inculpatul avea cunoștință atât de identitatea destinatarului (fapt ce este de altfel confirmat și de convorbirile telefonice purtate cu inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu) cât și de scopul acestui demers.

Văzând modalitatea implicării acestui inculpat, perseverența de care la rândul său a dat dovadă, modalitatea concretă în care a acționat, Tribunalul apreciază că și în privința sa este îndeplinită condiția pericolului social avută în vedere de teza ultimă a art. 148 lit. f C. pr. pen.

În ceea ce privește pe inculpatul Stoian Alexandru, Tribunalul observă mai întâi faptul că implicarea sa în acest "proiect" ilicit a fost în mod cert relația sa apropiată cu inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu, dar nu în calitate de angajat, de subordonat, așa cum încearcă să susțină, ci aceea de om de încredere, calitate în care s-a implicat activ, în modul arătat mai sus, și în deplină cunoștință de cauză, susținând activitatea infracțională a inculpatului Sorin Ovidiu Vîntu prin toate mijloacele ce i-au stat la îndemână.

Pentru aceste motive, Tribunalul ajunge la o concluzie similară și în privința sa, constatând întrunite condițiile art. 148 lit. f C. pr. pen.

Nu va avea în vedere în privința nici unuia dintre cei trei inculpați, împrejurarea că aceștia nu au încercat să părăsească teritoriul României, întrucât această împrejurare dovedește doar o conformare formală la condițiile impuse de organele de urmărire penală și are la bază și un sentiment de impunitate față de normele penale represive, atitudine ce este reflectată de întregul lor comportament de la luarea acestei măsuri până la formularea prezentei propuneri de arestare.

În privința inculpaților Stoian Alexandru și Țurcan Octavian, inexistența unor antecedente penale și împrejurarea că au persoane în întreținere nu prezintă relevanță suficientă pentru a converti concluzia existenței pericolului social concret, întrucât lipsa antecedentelor penale trebuie privită ca o condiție firească pentru fiecare cetățean ne reprezentând astfel vreun caracter excepțional, iar calitatea de întreținător de familie este comună majoritatea persoanelor cu o vârstă apropiată celor doi, ne reprezentând astfel un caracter special. Dimpotrivă, tocmai această răspundere ar fi trebuit să fie suficientă pentru a-i opri de la implicarea în activități ilicite.

Prin prisma celor mai sus arătate, se constată că măsura arestării preventive a inculpaților se impune pentru o mai bună desfășurare a procesului penal, conform art.136 al.1 C. pr. pen.

Împotriva acestei încheieri au declarat recurs inculpații Vîntu Sorin Ovidiu, Turcan Octavian și Stoian Alexandru, fără să expună motivele.

Ulterior, recursurile au fost motivate în scris, fiind susținute pe larg cu ocazia dezbaterilor, așa cum rezultă din practica prezentei hotărâri.

Astfel, în sinteză, încheierea a fost criticată pe motive de nelegalitate, invocându-se: necompetența materială a Tribunalului de a soluția propunerea de arestare preventivă; nelegalitatea sesizării instanței (datorată necompetenței materiale a organului de urmărire penală consecință a nerespectării dispozițiilor legale privind preluarea cauzei de către procurorul ierarhic superior, pentru nerespectarea dispozițiilor legale referitoare la înlocuirea de către procuror a măsurii obligării de a nu părăsi țara cu măsura reținerii, pentru neaudierea inculpaților atât înainte de luarea măsurii reținerii cât și înainte de întocmirea propunerii de arestare preventivă, pentru nelegala respingere a cererilor privind atașarea mandatelor de interceptare emise de Înalta Curte de Casație și Justiție și a CD-urilor despre care se face vorbire în documentele S.R.I., precum și pentru respingerea cererii de ascultare a tuturor CD-urilor cu ocazia propunerii de arestare preventivă); nerespectarea art.6 C. pr. pen. și art.6 din CEDO cu ocazia aducerii la cunoștință a învinuirii și nerespectarea dispozițiilor art.172 alin.1 C. pr. pen. cu ocazia audierii numitului Nicolae Popa, a efectuării percheziției domiciliare și a luării măsurii preventive a reținerii în ceea ce-l privește pe inculpatul Turcan Octavian, invocându-se nelegalitatea tuturor actelor ulterioare de urmărire penală, considerându-se că sunt lovite de nulitate.

Sub aspectul netemeinicii, se invocă nerespectarea dispozițiilor art.136 C. pr. pen. în ceea ce privește scopul măsurii preventive; faptul că nu sunt îndeplinite prevederile art.143 C. pr. pen., susținându-se că instanța a depășit limitele investirii reținând o altă situație de fapt decât cea menționată în actele procurorului, că probele avute în vedere de către instanță au fost nelegal administrate: interceptările efectuate de către Serviciul Român de Informații până la data de 27.11.2009 au fost obținute în baza a două mandate emise de Înalta Curte de Casație și Justiție în afara cadrului legal al cauzei de față, înainte de începerea urmăririi penale și chiar de sesizarea din oficiu a procurorului, interceptările efectuate după data de 14.12.2009 sunt nelegale întrucât tribunalul nu era competent să legalizeze interceptările, fiind sesizat de un procuror incompetent, în raport de infracțiunea pentru care inculpații sunt cercetați, fără să fie îndeplinite condițiile prevăzute de art.91¹ alin.1 C. pr. pen., toate acestea determinând înlăturarea respectivelor probe de la soluționarea cauzei; se mai arată că nu există indicii cu privire la săvârșirea infracțiunii de favorizare a infractorului: cât privește perioada până la 2.12.2009, este important de reținut că la momentul emiterii mandatului de executare a pedepsei închisorii, Nicolae Popa era deja în Indonezia, iar cât privește perioada de după 2.12.2009, când s-a început urmărirea penală, trebuie reținut că Nicolae Popa a fost arestat în Indonezia, iar demersurile efectuate ulterior de inculpați în scopul respingerii cererii de extrădare, sunt legale.

Recurenții consideră că nu este îndeplinită nici condiția prevăzută de art.148 lit.f Teza a II-a C. pr. pen., solicitând să se aibă în vedere hotărârile pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prezumția de nevinovăție și lipsa oricăror indicii privind existența pericolului pentru ordinea publică, ce trebuie dovedit și nu prezumat. De asemenea, susțin că faptele pentru care Nicolae Popa a fost condamnat nu prezintă relevanță, invocă limitele mici de pedeapsă prevăzute de art.264 C. pen., faptul că au fost supuși unei măsuri restrictive de libertate o perioadă îndelungată și solicită să se țină cont de circumstanțe personale favorabile: situația familială, materială și profesională deosebită și lipsa antecedentelor penale, elemente pe care instanța nu le-a avut în vedere și cărora nu le-a dat eficiență.

În final, se solicită admiterea recursurilor, casarea încheierii și în principal, trimiterea cauzei spre competență soluționare la Judecătoria Buftea, în subsidiar, respingerea

propunerii de arestare fără luarea altei măsuri preventive sau, dacă se va aprecia necesar, luarea măsurii obligării de a nu părăsi țara.

Recurentul inculpat Țurcan Octavian a solicitat și Curtea a încuviințat proba cu înscrisuri, după care a depus la dosar acte în circumstanțiere, copiile unor cereri și plângeri adresate organelor de urmărire penală sau îndreptate împotriva actelor de urmărire penală, făcând precizarea că aceste acte nu au fost depuse la dosarul înaintat de Parchet.

Recurenții inculpați au exercitat dreptul la tăcere, precizând că nu înțeleg să dea declarații nici în fața instanței de recurs.

Examinând actele și lucrările dosarului în temeiul motivelor de recurs invocate dar și din oficiu, conform art.140³ cu referire la art.385⁶ alin.3 C. pr. pen., Curtea apreciază că recursurile sunt fondate, pentru următoarele considerente:

În ceea ce-l privește pe inculpatul Alexandru Stoian nu este îndeplinită condiția prevăzută de art.143 C. pr. pen., iar în ceea ce-i privește pe ceilalți doi inculpați, nu este îndeplinită condiția prevăzută de art.148 lit.f Teza a II-a C. pr. pen.

A). CRITICILE REFERITOARE LA NELEGALITATE nu pot fi admise, fie datorită netemeinicii excepțiilor invocate, fie datorită limitelor procedurale impuse de soluționarea recursului împotriva încheierii de arestare preventivă.

I. Necompetența materială a tribunalului de a soluționa propunerea de arestare preventivă.

Conform art.35 alin.5 C. pr. pen.: „Tăinuirea, favorizarea infractorului și nedenunțarea unor infracțiuni sunt de competența instanței care judecă infracțiunea la care acestea se referă”.

Este adevărat că această dispoziție legală se regăsește în secțiunea III - Competența în caz de indivizibilitate și conexitate însă, prin interpretarea sistematică și logică cu dispozițiile art.25–29 C. pr. pen. - care reglementează competența după materie și după calitatea persoanei, se ajunge la concluzia că dispoziția cuprinsă în art.35 alin.5 nu este o normă specială în materie de conexitate, ci o normă generală de competență materială pentru soluționarea cauzelor având drept obiect infracțiunile prev. de art.221, 262 și 264 C. pen.

Modul de redactare a textului de lege, fără indicarea niciunei distincții, precum și trimiterea care se face la instanța competentă să soluționeze infracțiunea la care se referă tăinuirea, nedenunțarea unor infracțiuni sau favorizarea infractorului, impun ca, indiferent de momentul soluționării respectivelor cauze și chiar independent de incidența situațiilor de conexitate, competența de soluționare să revină instanței competente să judece infracțiunea la care celelalte trei infracțiuni se referă.

În acest mod, deși este prevăzută într-o secțiune specială, norma legală în discuție stabilește competența materială de judecare a celor trei infracțiuni, competență care, datorită naturii sale variabile (în funcție de competența materială sau după calitatea persoanei) nu putea fi prevăzută în art.25-29 din Secțiunea I a Codului de procedură penală. În economia legii, ar fi însemnat ca de fiecare dată când se reglementa competența materială pentru o anumită instanță, să fie inserat un aliniat care să prevadă că, dacă în legătură cu o infracțiune de competența respectivei instanțe se săvârșește o tăinuire, o infracțiune de favorizarea infractorului sau de nedenunțare, competența de judecată aparține acelei instanțe. Voința legiuitorului a fost aceea ca în cazul acestor trei infracțiuni, competența materială să fie determinată de competența stabilită pentru infracțiunea premisă. De aceea, pentru ca repetiția să nu devină supărătoare, legiuitorul a preferat să exprime această idee sintetic în cadrul art.35.

Un argument că art.35 alin.5 stabilește competența materială în cazul acestor infracțiuni, indiferent dacă este vorba de cauze reunite sau nu, este și acela că în cadrul aceluiași aliniat este reglementată și competența după calitatea persoanelor în cazul acestor infracțiuni. Dacă textul de lege s-ar fi referit la competența de judecare a acestor infracțiuni doar când este vorba de cauze reunite, precizarea legată de competența după

calitatea persoanei ar fi fost inutilă, întrucât aceasta este reglementată în art.35 alin.1, iar alin.5 nu introduce vreo derogare de la cele stipulate în alin.1.

Un alt argument este oferit de modalitatea în care sunt redactate art.34 și art.35 C. pr. pen. Dacă plecăm de la premisa că în cazul art.35 alin.5, când se face trimitere la competența materială, trebuie să ne raportăm totdeauna la cauze reunite, ajungem la concluzia că alin.5 nu face altceva decât să repete dispozițiile alin.1, menționând expres cele trei infracțiuni, despre care nu pot exista dubii că ar reprezenta cazuri de conexitate, având în vedere dispozițiile art.34 lit.c C. pr. pen.

Un ultim argument este oferit de denumirea marginală a art.35 – „Competența în caz de indivizibilitate sau conexitate.” Conform art.32 C. pr. pen. „În caz de indivizibilitate sau de conexitate, judecata în primă instanță, dacă are loc în același timp pentru toate faptele și pentru toți făptuitorii, se efectuează de aceeași instanță.” Ca atare, nu în toate cazurile de conexitate și indivizibilitate operează reunirea cauzelor, aspect confirmat și de art.37 C. pr. pen., care indică situațiile în care *poate* sau *trebuie* să opereze reunirea. Dacă am accepta teza conform căreia infracțiunea de favorizarea infractorului urmează competența infracțiunii premisă doar în cazul reunirii cauzelor, denumirea marginală a art.35 ar trebui să fie „Competența în caz de reunire a cauzelor”. Nu trebuie însă confundată conexitatea sau indivizibilitatea cu reunirea cauzelor. Pot exista cauze conexe și în situația în care nu se ajunge la reunirea lor pentru că judecata a început la momente diferite.

Față de cele reținute, se consideră că în cazul infracțiunilor de tănuire, favorizarea infractorului sau nedenunțarea unor infracțiuni, competența materială și cea după calitatea persoanei sunt reglementate de art.35 alin.5 C. pr. pen.

În speță, având în vedere că infracțiunea la care se referă favorizarea infractorului este dată în competența Tribunalului (acesta fiind și instanța care a soluționat cauza privindu-l pe numitul Nicolae Popa), în mod legal tot Tribunalul a fost sesizat și a soluționat propunerea de arestare preventivă, cu respectarea normelor de competență.

II. Necompetența materială a organului de urmărire penală datorată nelegalității preluării cauzei de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Conform art.209 alin.4 C. pr. pen.: „Este competent să efectueze urmărirea penală și să exercite supravegherea asupra activității de cercetare, procurorul de la parchetul corespunzător instanței care, potrivit legii, judecă în primă instanță cauza”.

Așa cum s-a arătat, competența de soluționare a cauzei revine Tribunalului, motiv pentru care efectuarea urmăririi penale este dată în competența Parchetului de pe lângă această instanță.

În speță, urmărirea penală a fost efectuată de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de Urmărire Penală și Criminalistică, ca urmare a dispoziției dată de Procurorul General al României, de preluare a cauzei de la Parchetul de pe lângă Tribunalul București.

Posibilitatea preluării cauzei de către procurorul ierarhic superior este prevăzută de art.209 alin.4¹ C. pr. pen., care a fost supus examenului de neconstituționalitate.

Prin Decizia nr.1058/2007, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că „dispozițiile lit. a, b, c și d ale art.209 alin.4¹ din Codul de procedură penală sunt neconstituționale”.

Conform art.147 din Constituția României: „Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare (...) constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale, dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției”, iar în urma deciziei Curții Constituționale mai sus menționate, legiuitorul nu a dispus în nici un mod modificarea normei legale declarată ca nefiind constituțională.

În motivarea deciziei, Curtea Constituțională constată că „reglementarea de principiu a posibilității procurorilor din cadrul parchetelor ierarhic superioare de a prelua în

vederea efectuării urmăririi penale cauze de competența parchetelor ierarhic inferioare, răspunde unor exigențe ce vizează asigurarea unui cadru legislativ care să permită funcționarea eficientă a activităților de urmărire penală și să dea expresie principiului controlului ierarhic potrivit căruia procurorii își desfășoară activitatea. Așa fiind, nu pot fi reținute criticile autorului excepției, în opinia căruia reglementarea posibilității ca unii făptuitori să fie cercetați de alte organe judiciare, ierarhic superioare, ar aduce atingere îndeplinirii actului de justiție”.

În același timp, Curtea Constituțională constată că „restrângerea posibilității procurorilor din cadrul parchetelor ierarhic superioare de a prelua în vederea efectuării urmăririi penale cauze de competența parchetelor ierarhic inferioare, realizată prin dispozițiile lit. a, b, c și d ale art.209 alin. 4¹ C. pr. pen., încalcă în mod vădit prevederile art.132 alin.1 din Constituție, (...) astfel încât în ceea ce privește aceste dispoziții legale, excepția de neconstituționalitate urmează să fie admisă”.

Față de cele expuse, rezultă că au fost declarate neconstituționale numai dispozițiile care reglementau condițiile în care se poate dispune preluarea cauzei de către procurorul ierarhic superior, iar prin efectul deciziei Curții Constituționale, doar acestea au devenit inaplicabile, rămânând însă pe deplin în vigoare și aplicabile dispozițiile art.209 alin.4¹ C. pr. pen., potrivit cărora „Procurorii din cadrul parchetelor ierarhic superioare pot prelua în vederea efectuării urmăririi penale cauze de competența parchetelor ierarhic inferioare prin dispoziția conducătorului parchetului ierarhic superior”.

Se observă, în speță, că preluarea s-a realizat cu respectarea tuturor acestor dispoziții, fără să fie necesar acordul conducătorului parchetului ierarhic inferior sau îndeplinirea vreunei alte condiții.

Pe cale de consecință, preluarea cauzei de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nu s-a făcut prin încălcarea unei norme de procedură, neputându-se constata nulitatea dispoziției de preluare și nici necompetența organului de urmărire penală care să determine, prin succesiune, nelegalitatea sesizării instanței cu propunerea de arestare preventivă.

III. Necompetența materială a procurorului de a dispune înlocuirea măsurii preventive de a nu părăsi țara cu măsura preventivă a reținerii.

Dispozițiile art.139 C. pr. pen. - care reglementează înlocuirea sau revocarea măsurii preventive trebuie interpretate prin coroborare cu disp. art.136 alin.3-5 C. pr. pen. - care stabilesc competența de luare a măsurii preventive, dar și cu dispozițiile art.209 alin.1-3 C. pr. pen. - referitor la competența procurorului în faza urmăririi.

Se constată, astfel, că potrivit art.136 alin.3 C. pr. pen., procurorul este competent să ia măsura reținerii. Pe de altă parte, art.139 alin.3² C. pr. pen. (ce a fost invocat de apărare) se referă exclusiv la ipoteza în care măsura preventivă a fost luată de instanță, situație diferită de cazul de față, când măsura a fost luată de către procuror. Sunt așadar aplicabile dispozițiile art.139 alin.3¹ C. pr. pen., potrivit cărora „Când măsura preventivă a fost luată în cursul urmăririi penale de procuror (...) dacă apreciază că informațiile primite de la organul de cercetare penală justifică înlocuirea sau revocarea măsurii dispune aceasta ori, după caz, sesizează instanța”.

Textul de lege este clar, dând posibilitatea procurorului ca, în cazul în care a luat măsura preventivă, să o înlocuiască cu o altă măsură dată în competența sa, potrivit art.136 C. pr. pen.

Sesizarea instanței pentru înlocuirea măsurii preventive se dispune de către procuror numai dacă se solicită înlocuirea cu măsura arestării preventive, luarea acestei din urmă măsuri fiind dată conform art.136 alin.5 C. pr. pen., exclusiv în competența judecătorului.

În plus, dispozițiile art.139 C. pr. pen. nu limitează posibilitățile de înlocuire a unei măsuri preventive decât în situația măsurii arestării preventive care, potrivit art.139 alin.3⁵ C. pr. pen., nu poate fi înlocuită decât cu una dintre măsurile prevăzute de art.136 alin.1 lit.b și c C. pr. pen.

Față de cele reținute, se constată că procurorul nu era obligat să sesizeze instanța de judecată pentru înlocuirea măsurii obligării de a nu părăsi țara cu măsura arestării preventive, având posibilitatea de a dispune el însuși înlocuirea cu măsura reținerii iar ulterior, posibilitatea de a sesiza instanța cu propunerea de luare a măsurii arestării preventive.

În acest sens, dispozițiile art.144 alin.4 C. pr. pen. prevăd că atunci când măsura reținerii este luată de procuror și dacă acesta consideră că este necesar a se lua măsura arestării preventive, procedează în termen de 10 ore de la luarea măsurii reținerii, potrivit art.146 C. pr. pen., respectiv întocmește propunerea de arestare și sesizează instanța competentă.

Trebuie precizat că, în opinia instanței de recurs, legalitatea luării măsurii reținerii nu influențează legalitatea soluționării propunerii de arestare preventivă. Însă, în cazul de față, examinarea legalității luării acestei măsuri a fost necesară datorită faptului că apărarea a invocat nelegalitatea sesizării instanței, considerând că procurorul trebuia să formuleze cerere de înlocuire a măsurii obligării de a nu părăsi țara, și nu cerere de luare a măsurii arestării preventive.

Situația este diferită în ceea ce privește temeinicia măsurii de înlocuire, instanța de judecată nefiind abilitată să analizeze acest aspect, în condițiile în care, în materia măsurilor preventive luate de procuror, legea prevede într-un singur caz posibilitatea atacării în fața instanței, fiind vorba despre art.140² C. pr. pen. ce reglementează plângerea împotriva ordonanței procurorului privind măsurile preventive ale obligării de a nu părăsi localitatea sau de a nu părăsi țara. Drept urmare, aspectele invocate referitor la lipsa de temeinicie a ordonanței de înlocuire dată de procuror, nu pot face obiectul prezentului recurs și nu vor fi analizate de instanță, aceste aspecte putând fi invocate doar pe calea unei plângeri întemeiate pe dispozițiile art.278 C. pr. pen., adresată procurorului ierarhic superior.

În final, mai trebuie precizat că cele două măsuri preventive luate de procuror nu coexistă ci, tocmai datorită înlocuirii măsurii obligării de a nu părăsi țara cu măsura preventivă a reținerii, efectele ordonanței procurorului de luare a primei măsuri au încetat implicit la momentul emiterii ordonanței de înlocuire, odată cu luarea măsurii reținerii, fără să fie necesară revocarea sau constatarea expresă a încetării măsurii obligării de a nu părăsi țara.

IV. Neaudierea inculpaților înainte de luarea măsurii reținerii și, ulterior, înainte de întocmirea propunerii de luare a măsurii arestării preventive.

Este adevărat că atât art.143 alin.1 cât și art.149¹ alin.1 C. pr. pen. prevăd necesitatea audierii inculpatului înainte de reținerea sa, respectiv înainte de întocmirea propunerii de arestare preventivă adresată instanței de judecată.

În speță, inculpații au fost audiați după punerea în mișcare a acțiunii penale, înainte de luarea măsurii reținerii, fără să mai fie audiați încă o dată, după ce au fost reținuți și înainte de formularea propunerii de arestare preventivă.

Legea nu prevede însă obligația procurorului de a înștiința inculpații cu privire la întocmirea propunerii de arestare și nu există dovezi că la momentul la care li s-a comunicat, totuși, că urmează să fie prezentați instanței cu propunerea de arestare, apărătorii celor trei inculpați au invocat necesitatea audierii acestora. De asemenea, cu ocazia audierii înainte de luarea măsurii reținerii, inculpații au invocat dreptul la tăcere, precizând că nu înțeleg să facă nicio declarație.

Nerespectarea dispozițiilor art.149¹ alin.1, coroborat cu art.143 C. pr. pen. și art.144 alin.4 C. pr. pen. atrage sancțiunea nulității relative în condițiile art.197 alin.1 și 4 C. pr. pen., fără ca în speță să se fi invocat sau să se poată constata din oficiu existența vreunei vătămări ce nu ar putea fi înlăturată, întrucât cei trei recurenți au fost prezentați în fața judecătorului imediat după luarea măsurii reținerii, unde li s-a oferit posibilitatea audierii, iar apărătorii acestora au avut ocazia de a invoca toate aspectele pe care le-au considerat necesare pentru susținerea intereselor inculpaților. Orice aspect pe care inculpații ar fi

dorit să îl relateze procurorului cu ocazia celei de-a doua audieri, puteau să-l expună atât în fața judecătorului cât și în fața instanței de recurs, însă, în ambele situații, aceștia au invocat dreptul la tăcere.

Pe cale de consecință, nu se poate constata existența vreunei nulități dedusă din nerespectarea art.149¹ C. pr. pen., care să influențeze valabilitatea sesizării instanței cu propunerea de arestare.

V. Nelegala respingere a cererilor de atașare a mandatelor de interceptare emise de Înalta Curte de Casație și Justiție și a CD-urilor despre care se face vorbire în documentele S.R.I., ca și a cererilor de ascultare a acestor înregistrări și a înregistrărilor efectuate pe baza autorizațiilor emise de Tribunalul București după data de 4.12.2009.

Procedura prevăzută de art.149¹ C. pr. pen. este urgentă, judecătorul urmând să stabilească în cel mai scurt timp dacă se impune sau nu arestarea, așa încât soluționarea propunerii de arestare preventivă se face, de regulă, pe baza materialului probator înaintat de către Parchet.

Conform art.149¹ alin.2 și 3 C. pr. pen., dosarul se înaintează instanței competente și se fixează termen de soluționare a propunerii înainte de expirarea duratei reținerii. În plus, conform art.149¹ cu referire la art.150 C. pr. pen., legea prevede obligativitatea audierii inculpatului fără să facă referire la administrarea altor probe. Desigur, conform art.6 din CEDO, pentru asigurarea dreptului la un proces echitabil, judecătorul poate încuviința administrarea oricăror alte probe, însă admiterea acestora este condiționată de caracterul de urgență al soluționării propunerii de arestare.

Din aceste motive, nu poate fi admisă administrarea unor probe care, prin natura lor, ar prelungi o atare procedură.

Este și cazul cererilor de atașare a mandatelor de interceptare emise de Înalta Curte de Casație și Justiție și a CD-urilor, precum și de ascultare a tuturor înregistrărilor. Pe de o parte, se constată că în dosarul înaintat de Parchet au fost depuse documentele întocmite conform Legii nr.51/1991 cu privire la care s-a dispus declassificarea, fără ca printre aceste documente să se regăsească cele două mandate emise de instanța supremă, iar o eventuală procedură de desecretizare este de durată. Pe de altă parte, cât privește ascultarea înregistrărilor interceptate, Curtea apreciază că aceasta nu este necesară, câtă vreme la dosar au fost atașate procesele-verbale de redare în scris a înregistrărilor, acestea urmând a fi însă supuse examenului de conformitate cu procedura de certificare prevăzută de lege.

Față de cele reținute, observând și că respingerea cererilor a fost motivată de către Tribunal, nu se poate constata nelegalitatea acestei măsuri, impunându-se și precizarea că respectivele cereri nu au fost reiterate în fața instanței de recurs.

VI. Legalitatea interceptărilor și înregistrărilor efectuate în cauză.

a) Referitor la cele efectuate până la data de 2.12.2009, în temeiul Legii nr.51/1991:

Instanța de recurs apreciază că legalitatea acestor interceptări nu poate fi analizată la acest moment procesual, întrucât respectarea dispozițiilor legale invocate de recurenți (referitor la persoana pe numele căreia, respectiv infracțiunile în legătură cu care a fost emisă autorizația de interceptare) nu poate fi verificată în lipsa mandatelor emise de Înalta Curte de Casație și Justiție.

Pe de altă parte, o asemenea analiză este înlăturată de limitele sesizării instanței de recurs, care este investită cu analiza legalității și temeiniciei încheierii prin care s-a dispus arestarea preventivă și nu cu soluționarea fondului cauzei.

Chiar și în atare situație, fără a se pronunța asupra legalității acestor mijloace de probă, fiind obligată să analizeze existența indiciilor temeinice din perspectiva art.143 C. pr. pen., constatând că Parchetul își fundamentează propunerea de arestare și pe documentele înaintate de S.R.I. referitor la interceptările efectuate până la data de 2.12.2009, Curtea este îndrituită să examineze aparența de legalitate a acestor înscrisuri, în funcție de criteriile formale de întocmire a actelor oficiale.

Sub acest aspect, se constată că la fila 2 și 6 din volumul I al dosarului înaintat de Parchet se regăsesc: adresa S.R.I. din 7.09.2010 în care se face mențiune cu privire la documentele declasificate cu relevanță în soluționarea dosarului nr.1563/P/2009, precum și adresa inițială de sesizare emisă de S.R.I. la 26.11.2009 către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, purtând mențiunea „strict secret” și care ulterior, urmare a solicitării Parchetului, a fost declasificată fiind reînregistrată la Parchet în data de 7.09.2010 cu mențiunea „nesecret”.

La filele 3-5 din volumul I al dosarului de urmărire penală se regăsește adresa S.R.I. în care se rezumă conținutul interceptărilor, această adresă nefiind însă semnată.

De asemenea, la filele 13-29 din același volum este atașat un proces-verbal în cuprinsul căruia se menționează că a fost întocmit de procurorul de caz în dosarul de urmărire penală nr.1563/P/2009, la data de 2.12.2009, în temeiul art.90, 91 C. pr. pen., într-un singur exemplar și că are ca obiect examinarea actelor și notelor de constatare comunicate de S.R.I. Cu toate că atât în cuprinsul său, cât și la sfârșitul fiecărei pagini și la sfârșitul procesului-verbal se face mențiunea referitoare la numele și calitatea persoanei care l-a întocmit, procesul-verbal nu este semnat pe niciuna din aceste pagini și nici la sfârșit și nu poartă nici un alt semn de autenticitate.

În continuare, la filele 30-79 din volumul I sunt atașate acte de constatare și note de redare a convorbitorilor telefonice interceptate, documente întocmite de Serviciul Român de Informații. Dintre acestea, cele depuse la filele 31-67 sunt acte de constatare semnate, însoțite de note nesemnate dar despre care se face vorbire în cuprinsul actelor de constatare, aceste documente având un antet, număr de înregistrare, mențiunea declasificării și ștampila S.R.I., precum și ștampila și dovada de înregistrare la Parchet.

Spre deosebire de acestea, actele de constatare și notele privind înregistrările convorbirilor purtate de Sorin Ovidiu Vîntu și Popa Virgil în perioada 1-2.12.2009 (depusse la filele 68-79) nu poartă nicio semnătură sau ștampilă a instituției care le-a întocmit, lipsind de asemenea și dovada de înregistrare la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Drept urmare, în raport de lipsa de autenticitate a înscrisurilor depuse la filele 3-5, 13-29 și 68-79, constatând că acestea nu au nici valoarea unor copii certificate de procuror în conformitate cu dispozițiile art.205 alin.3 C. pr. pen., Curtea nu le va avea în vedere la soluționarea cauzei.

b) Referitor la cele efectuate după data de 4.12.2009, în temeiul autorizațiilor emise de Tribunalul București:

Pentru motivele expuse la pct. A.I și A.II., se constată că Tribunalul era competent să soluționeze cererile formulate de Parchet, de autorizare a interceptării convorbirii telefonice, a activităților și convorbirilor din mediul ambiental, fiind legal sesizat în acest sens de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, care preluase cauza de la Parchetul de pe lângă Tribunalul București.

În plus, așa cum rezultă din documentele depuse la filele 90 și urm. din volumul III al dosarului de urmărire penală, înregistrările au fost redactate în scris în procesele-verbale ce au fost certificate de către procuror, în concordanță cu dispozițiile art.91³ C. pr. pen., neexistând motive ca aceste probe să fie înlăturate.

VII. Nerespectarea art.6 C. pr. pen. și art.6 din CEDO, respectiv nerespectarea dispozițiilor art.172 alin.1 C. pr. pen. în ceea ce-l privește pe inculpatul Țurcan Octavian.

Nefiind investită cu judecarea fondului cauzei, instanța de recurs nu poate analiza decât legalitatea acelor acte procesuale sau procedurale care influențează în mod direct soluționarea propunerii de arestare preventivă.

În raport de limitele sesizării, Curtea va analiza doar critica privind faptul că învinuirea nu i-a fost adusă la cunoștință de procuror în mod detaliat și nu i-au fost prezentate probele ce susțin incriminarea.

Așa cum rezultă din rezoluția de începere a urmăririi penale, fapta reținută în sarcina inculpatului Țurcanu Octavian este descrisă în elementele sale esențiale, prin indicarea acțiunilor imputate inculpatului, a datei și a împrejurărilor în care au fost comise.

Potrivit art.6 alin.3 cu referire la art.228 și 235 C. pr. pen., organul de urmărire penală nu are obligația de a prezenta probele în acuzare, iar dispozițiile ce reglementează aducerea la cunoștință a învinuirii au fost respectate. Ulterior, cu ocazia soluționării propunerii de arestare preventivă, inculpatul a avut posibilitatea să ia cunoștință de materialul probator înaintat de Parchet.

Față de cele reținute, nu se poate constata că dreptul la apărare și la un proces echitabil au fost încălcate.

În ceea ce privește neîncunoaștințarea apărătorului ales despre audierea în Indonezia a numitului Nicolae Popa și efectuarea percheziției domiciliare, la aceeași dată cu reținerea inculpatului și punerea în mișcare a acțiunii penale (invocându-se nelegalitatea tuturor actelor ulterioare de urmărire penală, considerându-se că sunt lovite de nulitate), Curtea constată că declarația lui Nicolae Popa și procesul verbal de percheziție domiciliară nu oferă elemente relevante pentru soluționarea propunerii de arestare preventivă, așa încât, datorită limitelor impuse de verificarea legalității și temeiniciei încheierii de arestare preventivă, instanța de recurs nu este ținută să examineze legalitatea acestor mijloace de probă.

B). CÂT PRIVEȘTE CRITICILE REFERITOARE LA NETEMEINICIE:

I. Faptele pentru care inculpații sunt cercetați și existența indiciilor temeinice în sensul că aceștia au săvârșit fapte prevăzute de legea penală.

Conform art.148 alin.1 C. pr. pen., măsura arestării preventive a inculpatului poate fi luată dacă sunt întrunite condițiile prevăzute în art.143 și există vreunul dintre cazurile prevăzute de art.148 lit.a-f C. pr. pen. Potrivit art.143 alin.1 C. pr. pen., măsura reținerii poate fi luată dacă sunt probe sau indicii temeinice că inculpatul a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală.

Prin coroborarea acestor dispoziții cu prevederile art.228 - ce reglementează începerea urmăririi penale și cu cele ale art.235 C. pr. pen. - ce reglementează punerea în mișcare a acțiunii penale, rezultă că verificarea existenței indiciilor temeinice se raportează la fapta pentru care inculpații sunt cercetați, astfel cum a fost redată în actele procesuale de începere a urmăririi penale, respectiv de punere în mișcare a acțiunii penale.

Această precizare este necesară întrucât în cauza de față se face vorbire despre o activitate infracțională desfășurată în două perioade distincte: pe de o parte, în *perioada octombrie – decembrie 2009* (până în data de 2.12.2009 când s-a dispus începerea urmăririi penale), pe de altă parte, *după data de 2.12.2009*.

În mod evident, așa cum rezultă din rezoluția de începere a urmăririi penale, procesele-verbale de aducere la cunoștință a învinuirii, ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale, ordonanțele de luare și prelungire a măsurii obligării de a nu părăsi țara, dar și din referatul cu propunere de arestare preventivă, cei trei inculpați sunt cercetați în cauza de față pentru faptele din perioada octombrie – 2 decembrie 2009.

Faptele ulterioare acestei date nu fac obiectul cercetării și au o existență juridică distinctă de cele pentru care inculpații sunt învinuiți în dosarul penal de față, fără să se fi făcut dovada că sunt puși sub acuzare pentru respectivele fapte, în dosarul de față sau într-un alt dosar. Acesta ar putea fi și motivul pentru care propunerea de arestare preventivă nu s-a întemeiat pe dispozițiile art.148 lit.d C. pr. pen. (care prevede ca și caz de arestare săvârșirea, cu intenție, a unei noi infracțiuni), ci pe dispozițiile art.148 lit.f C. pr. pen.

Relevanța faptelor ulterioare datei de 2.12.2009, expuse pe larg în ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale și în referatul cu propunere de arestare preventivă, este numai aceea de a justifica îndeplinirea condiției prevăzută de art.148 lit.f teza a II-a C. pr. pen., respectiv a existenței pericolului pentru ordinea publică.

Cu toate acestea, cu ocazia soluționării propunerii de arestare preventivă, s-a făcut confuzie între cele două perioade, judecătorul reținând, în mod greșit, că inculpații sunt cercetați pentru faptele comise în perioada octombrie 2009 – septembrie 2010, perioadă indicată și în cuprinsul mandatelor de arestare preventivă.

Examinarea propunerii de arestare s-a făcut pornind de la această confuzie, instanța depășind limitele sesizării în ceea ce privește situația de fapt avută în vedere de către Parchet, eroarea cu privire la faptele ce fac obiectul cercetării penale influențând analiza temeiniciei propunerii de arestare. Mai mult, deși la dosar nu există probe în acest sens, în încheierea recurată s-a reținut că activitatea infracțională a continuat până în prezent.

Drept urmare, procedând la o nouă analiză, pornind de la învinuirea ce li se aduce inculpaților, precizând încă odată că aceștia sunt cercetați pentru faptele din perioada octombrie 2009 – 2.12.2009, având în vedere și înscrisurile evidențiate la punctul A.VI., ce nu pot fi luate în considerare la soluționarea cauzei, Curtea apreciază că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.143 cu referire la art.68¹ C. pr. pen., dar numai în ceea ce-i privește pe inculpații Sorin Ovidiu Vîntu și Țurcan Octavian.

Astfel, indiciile ce rezultă din interceptarea convorbirilor telefonice și a activităților și convorbirilor din mediul ambiental, efectuate până la data de 2.12.2009, se coroborează cu procesul-verbal de percheziție corporală a învinutului Popa Virgil întocmit în data de 3.12.2009, precum și cu declarațiile martorilor Nipomici Ghenadie și Căciulă Anca, cu procesele verbale de redare a convorbirilor purtate de inculpații Vîntu Sorin Ovidiu, Țurcan Octavian și Stoian Alexandru interceptate în baza autorizațiilor emise de Tribunalul București după data de 4.12.2009, dar și cu relațiile obținute din Cipru pe calea comisiei rogatorii, conturându-se o presupunere rezonabilă cu privire la săvârșirea, în perioada octombrie – decembrie 2009, a faptelor pentru care cei doi inculpați sunt cercetați.

Interceptările efectuate conform Legii nr.51/1991 sunt avute în vedere la evaluarea indiciilor temeinice privind comiterea faptelor deoarece înregistrările au fost redactate în scris, în documente declasificate ce au fost atașate la dosar și nu constituie singurele probe pe care instanța își fundamentează soluția, iar cu ocazia judecării recursului, deși a invocat dreptul la tăcere, inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu a declarat în ultimul cuvânt că „toate transcrierile din acest dosar sunt reale”, recunoscând, în ceea ce-l privește, realitatea convorbirilor interceptate.

Urmează, așa cum s-a arătat, ca legalitatea acestor interceptări să fie analizată, în situația trimiterii în judecată, de instanțele investite cu soluționarea fondului, pe baza tuturor informațiilor necesare în acest sens și pe care, la acest moment, instanța de recurs nu le are la dispoziție.

Revenind la cea de-a doua condiție prevăzută de art.143 C. pr. pen., fără a face o analiză pe fond a întrunirii elementelor constitutive ale infracțiunii, instanța de recurs constată că există indicii că faptele reținute în sarcina celor doi inculpați, astfel cum au fost dovedite prin mijloacele de probă existente la dosarul de urmărire penală până în prezent, corespund normei de incriminare prevăzute de art.264 C. pen. ce reglementează infracțiunea de favorizare a infractorului.

Situația este diferită în ceea ce-l privește pe inculpatul Stoian Alexandru.

Dacă în ceea ce-i privește pe ceilalți doi inculpați, în actele procesuale întocmite de procuror situația de fapt este descrisă prin indicarea unor elemente concrete, pentru inculpatul Stoian Alexandru, atât în rezoluția de începere a urmăririi penale cât și în procesul-verbal de aducere la cunoștință a învinuirii, se indică generic că inculpații Sorin Ovidiu Vîntu și Țurcan Octavian l-au sprijinit pe Nicolae Popa prin efectuarea unui transfer bancar și prin înmânarea către fratele acestuia (Popa Virgil) a unei sume de bani, *aceste fapte fiind comise cu ajutorul inculpatului Stoian Alexandru.*

Inculpatul Stoian este cercetat pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la favorizarea infractorului prev. de art.26 raportat la art.264 C. pen., fără să se indice însă, în concret, în ce anume constă sprijinul pe care acesta l-a acordat celorlalți doi inculpați,

fără să se ofere nici un element de natură a identifica și individualiza faptele (data, locul, împrejurările, modalitatea de comitere).

Mai trebuie precizat că referitor la implicarea inculpatului Stoian Alexandru în activitatea infracțională anterioară datei de 2.12.2009, în ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale, în referatul cu propunere de arestare preventivă și în încheierea recurată nu există nici măcar o referire la acest inculpat, implicarea sa fiind menționată exclusiv cu referire la activitatea ulterioară datei de 2.12.2009, ce nu face însă obiectul cercetării penale în cauza de față.

Cu ocazia dezbaterilor, procurorul de ședință a făcut referire la implicarea inculpatului Stoian Alexandru în sensul că în data de 11.11.2009 l-a sprijinit pe inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu să-i ofere numitului Popa Virgil plicul cu suma de 20.000 euro.

În primul rând, trebuie precizat că această susținere nu poate suplini lacunele actelor procesuale întocmite în cursul urmăririi penale (rezoluția de începere a urmăririi penale, ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale, propunerea de arestare preventivă), respectarea garanțiilor procesuale urmând a fi verificată numai prin raportare la actele și lucrările dosarului.

În al doilea rând, susținerea nu este confirmată de materialul probator, întrucât nu există nici măcar indicii în sensul că inculpatul a comis o asemenea faptă. Potrivit redării în scris a convorbirii telefonice purtate de Sorin Ovidiu Vîntu și Popa Virgil în data de 11.11.2009 ora 14.22, primul se adresează celui de-al doilea spunându-i că *ofițerul de serviciu* din str. Paris îi va da plicul la ora 19.00, iar conform procesului-verbal de supraveghere operativă de interceptare și redare de imagini, la adresa de mai sus, o persoană de sex masculin a deschis poarta numitului Popa Virgil, acesta a intrat în curte și a ieșit după foarte scurt timp.

Inculpatul Stoian este angajat ca șofer și nu ca ofițer de serviciu sau portar, iar persoana care i-a deschis poarta lui Popa Virgil nu a fost identificată și nu apare în fotografiile atașate la dosar. Nici Sorin Ovidiu Vîntu, nici învinuitul Popa Virgil nu l-au indicat pe inculpatul Stoian Alexandru ca fiind implicat în transmiterea respectivului plic și nimic din ceea ce rezultă din probele existente la dosar nu îl indică pe acesta ca participant la comiterea faptei.

Drept urmare, se constată că, raportat la faptele pentru care este cercetat și în legătură cu care se solicită arestarea, nu există indiciile temeinice prevăzute de art.143 cu referire la art.68¹ C. pr. pen., așa încât nu este îndeplinită una din condițiile cumulative prevăzute de lege pentru arestarea preventivă.

În lipsa îndeplinirii acestei cerințe, analiza condiției prevăzută de art.148 lit.f C. pr. pen. este inutilă în ce-l privește pe inculpatul Stoian Alexandru.

Pe cale de consecință, în temeiul art.385¹⁵ pct.2 lit.d C. pr. pen., Curtea va admite recursul declarat de inculpatul Stoian, va casa încheierea de ședință și în temeiul art.140³ alin.7 C. pr. pen., va dispune referitor la acest inculpat revocarea măsurii arestării preventive și punerea de îndată în libertate.

II. Existența pericolului pentru ordinea publică în ceea ce-i privește pe inculpații Sorin Ovidiu Vîntu și Țurcan Octavian.

În opinie majoritară, instanța de recurs consideră că nu este îndeplinită condiția prevăzută de art.148 lit.f Teza a II-a C. pr. pen.

Deși este urmarea unei aprecieri subiective, evaluarea acestui pericol se bazează pe criterii obiective, chiar dacă acestea nu sunt strict cuantificabile. În aplicarea art.5 din CEDO, dispozițiile art.136 alin.8 C. pr. pen. stabilesc cu titlu de generalitate criteriile de alegere a măsurii preventive, acestea constituind, implicit, și criterii de apreciere a pericolului pentru ordinea publică.

Astfel, conform art.136 alin.8 C. pr. pen.: „Alegerea măsurii ce urmează a fi luată se face ținându-se seama de scopul acesteia, gradul de pericol social al infracțiunii, de sănătatea, vârsta, antecedentele și alte situații privind persoana față de care se ia măsura”.

În acord cu motivarea parchetului și opinia exprimată în încheierea recurată, instanța de recurs consideră că faptele reținute în sarcina inculpaților Sorin Ovidiu Vîntu și Țurcan Octavian sunt grave. Deși încadrabile din punct de vedere juridic într-o infracțiune al cărei maxim de pedeapsă este de 7 ani închisoare (fiind deci caracterizată printr-un pericol social generic moderat), în concret, acțiunile celor doi inculpați evidențiază o pericolozitate sporită, fiind vorba despre sprijinirea materială a unei persoane dată în urmărire internațională, condamnată la 15 ani închisoare într-un caz cu o rezonanță socială deosebită, fiind de notorietate că respectiva persoană s-a sustras și cercetării judecătorești.

În plus, din actele și lucrările dosarului reiese determinarea inculpaților în sensul sprijinirii lui Nicolae Popa, prin continuarea demersurilor și după momentul la care s-a început urmărirea penală și inculpații au luat cunoștință că sunt cercetați pentru infracțiunea de favorizare a infractorului.

Așa cum rezultă din art.136 alin.8 C. pr. pen., gravitatea faptelor nu este însă unicul criteriu de apreciere a necesității arestării preventive, această idee regăsindu-se și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a stabilit că instanțele interne trebuie să respecte prezumția de nevinovăție atunci când analizează necesitatea arestării preventive a unui acuzat și că menținerea în detenție nu poate fi folosită pentru a anticipa aplicarea unei pedepse privative de libertate, sprijinindu-se în mod esențial și abstract pe gravitatea faptelor comise (Patsouria contra Georgiei și Letellier contra Franței).

Orice menținere în arest preventiv a unui acuzat, chiar și pentru o scurtă durată, trebuie justificată în mod convingător de către autorități (Chichkov împotriva Bulgariei și Musuc împotriva Moldovei).

În concordanță cu această jurisprudență și cu art.5 parag. 3 din CEDO, dispozițiile art.148 lit.f din Codul de procedură penală român prevăd ca și motiv de arestare preventivă situația în care „inculpatul a săvârșit o infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 4 ani și există probe că lăsarea sa în libertate prezintă un pericol concret pentru ordinea publică”.

În mod evident, pericolul pentru ordinea publică trebuie să fie actual, adică să impună cu necesitate privarea imediată de libertate a unei persoane.

Așa cum rezultă din probele administrate în cauză, după începerea urmăririi penale, demersurile de sprijinire a lui Nicolae Popa nu pot fi reținute decât în perioada decembrie 2009 – februarie 2010 (în ceea ce-l privește pe inculpatul Țurcan), respectiv decembrie 2009 – martie 2010 (în ceea ce-l privește pe inculpatul Vîntu), fără ca ulterior să se dovedească săvârșirea unor asemenea acțiuni. Cu toate acestea, în cuprinsul încheierii recurate și al mandatelor de arestare preventivă emise de prima instanță se reține că activitatea infracțională a fost desfășurată până în luna septembrie 2010.

Se poate observa că perioada decembrie 2009 – martie 2010 coincide cu cea în care Tribunalul București a autorizat interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice, a activităților și convorbirilor din mediul ambiental pentru cei doi inculpați și că după data de 1.04.2010, nu se mai putea obține autorizarea unor asemenea activități, deoarece conform art.91¹ alin.5 C. pr. pen. „Durata totală a interceptărilor și înregistrărilor autorizate, cu privire la aceeași persoană și aceeași faptă, nu poate depăși 120 zile”.

A afirma că inculpații au continuat și după data de 1.04.2010 acțiunile de sprijinire ale numitului Nicolae Popa, constituie o simplă supoziție, care nu este susținută de materialul probator. Imposibilitatea obținerii, după această dată, a autorizării de interceptare nu dispensează organul de urmărire penală de obligația de a dovedi comportamentul ulterior al inculpaților.

Dimpotrivă, probele care vizează perioada ulterioară datei de 1.04.2010 nu susțin o asemenea presupunere. Astfel, cu toate că relațiile obținute pe calea comisiei rogatorii din Cipru cu privire la situația conturilor deschise pe numele inculpaților Vîntu și Țurcan sau cu privire la care aceștia aveau drept de semnătură, privesc și această perioadă (mai precis, perioada 1.01.2006 - 30.06.2010), nu au fost evidențiate alte operațiuni bancare de

tipul celei efectuate în data de 9.11.2009, când s-a transferat în contul unei societăți din Indonezia suma de 50.000 euro.

Referitor la importanța acestei comisii rogatorii în contextul soluționării propunerii de arestare preventivă, trebuie făcute următoarele precizări:

Prin intermediul comisiei rogatorii s-a obținut audierea unui funcționar bancar de la o bancă din Cipru și documente de la această bancă referitoare la conturile deschise pe numele inculpaților Sorin Ovidiu Vîntu și Țurcan Octavian, precum și informații referitoare la evoluția mișcării acestor conturi, confirmându-se efectuarea în data de 9.11.2009 a unui transfer bancar pentru suma de 50.000 euro din contul deținut de Comac Limited PP la Banca Marfin Popular Bank Public Co. Ltd., în contul deținut de PT Caascorm International Trading, la o bancă din Indonezia (Bank Central Asia – Sucursala Kuta, Bali, Indonezia).

Aceste informații nu au conturat o altă situație decât cea cunoscută la momentul începerii urmăririi penale și luării măsurii de a nu părăsi țara față de inculpații Vîntu și Țurcan, nici din punct de vedere al modului de comitere al faptelor și, cu atât mai puțin, referitor la pericolozitatea inculpaților.

Se observă, mai întâi, că aceste informații vizează exclusiv temeinicia acuzațiilor - interesând deci din perspectiva condițiilor prev. art.143 C. pr. pen. și nu pericolul pe care inculpații l-ar prezenta pentru ordinea publică - din perspectiva art.148 lit.f C. pr. pen.

În al doilea rând, deși absolut necesare pentru justa soluționare a cauzei (în aceeași măsură ca și informațiile solicitate pe calea comisiei rogatorii din Indonezia, prin care trebuie să se clarifice situația contului în care au fost transferați cei 50000 euro și legătura lui Nicolae Popa cu acest cont, informații care nu au fost încă transmise), probele obținute pe calea comisiei rogatorii efectuate în Cipru nu oferă elemente cu caracter de noutate, ci confirmă o situație deja cunoscută și evidențiată încă de la data începerii urmăririi penale.

Pe cale de consecință, comisia rogatorie efectuată în Cipru este lipsită de relevanță din perspectiva conturării pericolului pe care inculpații l-ar prezenta, la acest moment, pentru ordinea publică.

Confirmarea, chiar prin înscrisuri provenite de la unitatea bancară, a indiciilor temeinice existente de la declanșarea procesului penal, fără alte elemente care să caracterizeze conduita sau personalitatea inculpaților, nu poate suplini lipsa oricăror alte justificări referitoare la existența pericolului pentru ordinea publică.

Acest pericol a existat în perioada decembrie 2009 – martie 2010, dar nu mai este actual, întrucât s-a diminuat în cele 6 luni care au trecut de la ultimele demersuri ale inculpaților pentru sprijinirea condamnatului Nicolae Popa.

Cu toate acestea, la acel moment nu s-a formulat propunere de arestare preventivă. Eventuala susținere a lipsei de temeinicie a indiciilor privind comiterea faptelor, în absența relațiilor ce au fost obținute ulterior pe calea comisiei rogatorii, nu poate fi reținută, deoarece organul de urmărire penală a considerat că asemenea indicii au existat imediat după începerea urmăririi penale, când s-a luat măsura preventivă a obligării de a nu părăsi țara. Condiția existenței indiciilor temeinice este comună pentru această măsură și pentru măsura arestării preventive, atât dispozițiile art.145¹ cât și cele ale art.148 alin.1 C. pr. pen. făcând trimitere la dispozițiile art.143 C. pr. pen. Rezultă, așadar, că indiciile care justifică luarea și prelungirea măsurii obligării de a nu părăsi țara sunt suficiente pentru a fundamenta, din perspectiva art.143 C. pr. pen., propunerea de arestare preventivă.

Se poate considera că, în opinia organului de urmărire penală, acest pericol nu a existat nici măcar în perioada decembrie 2009 – martie 2010 căci, deși prin ordonanța din 16.12.2009 de luare a măsurii obligării de a nu părăsi țara, inculpatului Sorin Ovidiu Vîntu i s-a interzis să ia legătura cu numiții Nicolae Popa, Virgil Popa și Țurcan Octavian, ulterior, începând cu ordonanța din 12.01.2010 și în ciuda dovezilor referitoare la continuarea demersurilor de sprijinire a lui Nicolae Popa, această interdicție nu a mai fost menținută.

Mai trebuie precizat că, astfel cum au fost stabilite, obligațiile impuse prin ordonanțele de luare și menținere a măsurii obligării de a nu părăsi țara nu au fost

încălcate de nici unul dintre inculpați, motiv pentru care nu s-a solicitat arestarea în temeiul art.148 lit.a¹ C. pr. pen.

Dacă în perioada decembrie 2009 – martie 2010 s-a considerat că inculpații nu prezintă pericol pentru ordinea publică, cu atât mai puțin în prezent, după o perioadă îndelungată de timp în care nu s-au evidențiat alte acte de sprijinire a condamnatului Nicolae Popa, existența unui atare pericol nu mai poate fi susținută.

Nu există motive rezonabile și suficiente pentru a considera că lăsați în libertate, inculpații vor comite alte fapte prevăzute de legea penală.

Previziunea asupra atitudinii viitoare a inculpaților trebuie circumscrisă unor repere obiective, căci, altfel, se ajunge la o concluzie arbitrară, prin înfrângerea principiilor de bază ale sistemului de justiție. Contrar prezumției de nevinovăție și principiului stabilirii faptelor pe bază de probe, orice persoană suspectată de comiterea unei fapte penale ar fi considerată ca prezentând pericolul de a săvârși din nou asemenea fapte și, pe cale de consecință, ar fi plasată în detenție preventivă în mod automat, ajungându-se astfel la o anticipare a pedepsei.

În speță, existența pericolului pentru ordinea publică nu poate fi fundamentată doar pe comportamentul inculpaților în cele 4 luni după începerea urmăririi penale (în care s-au evidențiat acțiuni de continuare a sprijinirii condamnatului Nicolae Popa), căci în egală măsură, trebuie avută în vedere perioada ultimelor 6 luni, când nu au mai făcut asemenea demersuri.

Mai mult, în prezent situația este diferită de cea existentă la momentul comiterii faptelor. În perioada de timp ce s-a scurs din luna martie 2010, pericolul s-a diminuat și datorită progresului înregistrat în procedura de extrădare din Indonezia a numitului Nicolae Popa, urmare a eforturilor susținute ale organelor de urmărire penală și ale autorităților române. Dacă la data începerii urmăririi penale, Nicolae Popa abia fusese arestat, procedura de extrădare fiind în faza inițială, în prezent, așa cum rezultă din infograma transmisă de Ambasada României în Indonezia, procedura de extrădare a ajuns în etapa finală. În data de 25.08.2010, președintele Indoneziei a emis decretul privind începerea procedurii de extrădare, urmând ca dosarul să ajungă în fața instanței, care va analiza doar elementele ce țin de dualitatea infracțiunii și care se va pronunța printr-o hotărâre definitivă.

Rezultă, așadar, că nici din acest punct de vedere, prin raportare la elementul material și la mobilul infracțiunii de favorizare a infractorului - pentru care cei doi inculpați sunt cercetați, nu se mai poate susține că pentru buna desfășurare a procesului penal se impune privarea de libertate a acestora, în acest stadiu al procedurii existând suficiente garanții că inculpații nu pot influența decizia autorităților indoneziene asupra cererii de extrădare.

Cât privește aspectele referitoare la posibila influențare a persoanelor audiate în cauză sau la posibilitatea săvârșirii de noi infracțiuni, Curtea constată, pe de o parte, că acestea sunt prevăzute de art.148 lit.b și c C. pr. pen. ca și cazuri distincte de arestare, ce nu au fost invocate de către Parchet, propunerea fiind întemeiată exclusiv pe dispozițiile art.148 lit.f C. pr. pen. Pe de altă parte, nu există indicii temeinice în acest sens, deoarece discuțiile pe care inculpatul Vântu le-a purtat cu inculpatul Stoian Alexandru și cu învinuitul Popa Virgil când aceștia au fost chemați la Parchet nu relevă intenția de influențare a celor doi, ci se înscriu în limitele rezonabile determinate de relația apropiată pe care inculpatul Vântu o are cu aceștia. Or, Curtea europeană a drepturilor omului a statuat că pericolul de împiedicare a bunei desfășurări a procedurii penale nu poate fi invocat în mod abstract de autorități, ci trebuie să se bazeze pe probe faptice (Becciev împotriva Moldovei).

Arestarea nu poate fi justificată nici de rațiuni ce țin de rezonanța socială negativă a faptelor și reacția opiniei publice.

Rezonanța socială a cazului F.N.I. constituie, datorită legăturii dintre infracțiunea pentru care inculpații sunt cercetați în prezenta cauză și condamnarea dispusă în respectivul caz, un element ce conturează o anumită gravitate a faptei, fiind reținută deja

în acest fel și de către instanța de recurs. Însă, notorietatea și consecințele fenomenului F.N.I. (astfel cum au fost evidențiate în propunerea de arestare preventivă și în încheierea recurată) nu pot fundamenta, prin ele însele, privarea de libertate a inculpaților Vântu și Țurcan.

Reacția opiniei publice nu este un temei absolut pentru lipsirea de libertate a unei persoane, fiind acceptată în circumstanțe excepționale și în măsura în care se întemeiază pe fapte de natură să demonstreze că punerea în libertate a unei persoane ar tulbura într-adevăr ordinea publică (în acest sens, CEDO, cauza Letellier contra Franței).

Detenția preventivă nu se justifică decât dacă anumite indicii concrete relevă o veritabilă cerință de interes public care prevalează, în ciuda prezumției de nevinovăție, asupra regulii de respectare a libertății individuale stabilite la art. 5 din Convenție (cauza McKay împotriva Regatului Unit).

Starea de neliniște, de indignare sau de dezamăgire a cetățenilor față de lipsa unei riposte ferme a autorităților în raport de comiterea anumitor fapte penale, trebuie corelată cu cerințele de actualitate și oportunitate a arestării preventive, ce se impun prin necesitatea sa imediată și caracterul de urgență. Din aceste motive, și luarea cu întârziere a unei astfel de măsuri este de natură să creeze la nivelul opiniei publice un sentiment de neîncredere în sistemul de justiție.

Arestarea inculpaților ar fi putut răspunde unor asemenea cerințe dacă se solicita imediat după comiterea și descoperirea faptelor și nu după o lungă perioadă de timp. Pentru a fi satisfăcătoare, riposta autorităților trebuie să fie adecvată și oportună și nu amânată sau întârziată.

Din aceste motive, lăsarea în libertate a inculpaților Vântu Sorin Ovidiu și Țurcan Octavian nu este de natură să tulbure la acest moment ordinea publică, în condițiile în care arestarea se solicită după 10 luni de la momentul la care organele judiciare au luat cunoștință de comiterea faptelor, perioadă în care inculpații au fost puși la dispoziția autorităților prin luarea unor măsuri restrictive de libertate, fără ca în ultimele 6 luni să fi intervenit elemente noi, relevante pentru conturarea necesității arestării preventive.

Pentru toate aceste considerente, Curtea constată că nu există motive care să justifice privarea de libertate a celor doi inculpați.

Având în vedere și scopul măsurilor preventive, ca și obligația de a lua în considerare situația individuală a inculpaților și de a ține cont de posibilitatea de a aplica măsuri alternative arestării (în acest sens, CEDO, Cauza Calmanovici contra României), constatând îndeplinite condițiile prev. de art.143 C. pr. pen., Curtea apreciază că pentru buna desfășurare a procesului penal este suficientă luarea unei măsuri restrictive de libertate, cu impunerea unor obligații mai stricte decât cele stabilite anterior prin ordonanțele emise de procuror.

Drept urmare, în temeiul art.385¹⁵ pct.2 lit.d C. pr. pen., Curtea va admite și recursurile declarate de inculpații Octavian Țurcan și Sorin Ovidiu Vântu, va casa încheierea de ședință și conform art.145¹ rap. la art.145 C. pr. pen., va lua față de acești inculpați măsura obligării de a nu părăsi țara pe o perioadă de 30 de zile de la data punerii în libertate a inculpaților.

Va dispune punerea de îndată în libertate a inculpaților, dacă nu sunt reținuți sau arestați în altă cauză.

Conform art. 145 alin. 1¹ C. pr. pen., pe durata măsurii obligării de a nu părăsi țara, va impune inculpaților următoarele obligații:

- să se prezinte la organul de urmărire penală ori de câte ori sunt chemați;
- să se prezinte la organul de poliție în a cărui rază teritorială locuiesc, conform programului de supraveghere întocmit de organul de poliție, sau ori de câte ori sunt chemați;
- să nu își schimbe locuința fără încuviințarea organelor judiciare;
- să nu dețină, să nu folosească și să nu poarte nicio categorie de arme;

- inculpatul Vîntu să nu se apropie de inculpatul Țurcan Octavian, de învinuitul Virgil Popa și de numitul Nicolae Popa și să nu comunice cu aceștia, direct sau indirect;

- inculpatul Țurcan Octavian să nu se apropie de inculpații Vîntu Sorin Ovidiu și Stoian Alexandru, de învinuitul Virgil Popa și de numitul Nicolae Popa și să nu comunice cu aceștia, direct sau indirect.

Se va face aplicarea art.145 alin.2¹ și art.145 alin.2² C. pr. pen.

Conform art.192 alin.3 C. pr. pen., cheltuielile judiciare în recurs vor rămâne în sarcina statului.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
D I S P U N E:**

În majoritate:

Admite recursurile declarate de inculpații **Stoian Alexandru, Țurcan Octavian și Vîntu Sorin Ovidiu** împotriva încheierii de ședință din 9.09.2010, pronunțată de Tribunalul București – Secția I Penală în dosarul nr. 43238/3/2010.

Casează încheierea de ședință mai sus menționată și rejudecând:

1. Revocă măsura arestării preventive a inculpatului **Stoian Alexandru** și dispune punerea de îndată în libertate a acestuia dacă nu este reținut sau arestat în altă cauză.

2. Conform art.145¹ rap. la art.145 C. pr. pen., ia față de inculpații **Țurcan Octavian și Vîntu Sorin Ovidiu** măsura obligării de a nu părăsi țara, pe o perioadă de 30 de zile, de la data punerii în libertate a inculpaților.

Dispune punerea de îndată în libertate a inculpaților, dacă nu sunt reținuți sau arestați în altă cauză.

Conform art. 145 alin. 1¹ C. pr. pen., pe durata măsurii obligării de a nu părăsi țara, inculpatul **Vîntu Sorin Ovidiu** trebuie să respecte următoarele obligații:

- a) să se prezinte la organul de urmărire penală ori de câte ori este chemat;
- b) să se prezinte la organul de poliție în a cărui rază teritorială locuiește, conform programului de supraveghere întocmit de organul de poliție, sau ori de câte ori este chemat;
- c) să nu își schimbe locuința fără încuviințarea organelor judiciare;
- d) să nu dețină, să nu folosească și să nu poarte nicio categorie de arme;
- e) să nu se apropie de inculpatul Țurcan Octavian, de învinuitul Virgil Popa și de numitul Nicolae Popa și să nu comunice cu aceștia, direct sau indirect.

Conform art. 145 alin. 1¹ C. pr. pen., pe durata măsurii obligării de a nu părăsi țara, inculpatul **Țurcan Octavian** trebuie să respecte următoarele obligații:

- a) să se prezinte la organul de urmărire penală ori de câte ori este chemat;
- b) să se prezinte la organul de poliție în a cărui rază teritorială locuiește, conform programului de supraveghere întocmit de organul de poliție, sau ori de câte ori este chemat;
- c) să nu își schimbe locuința fără încuviințarea organelor judiciare;
- d) să nu dețină, să nu folosească și să nu poarte nicio categorie de arme;
- e) să nu se apropie de inculpații Vîntu Sorin Ovidiu și Stoian Alexandru, de învinuitul Virgil Popa și de numitul Nicolae Popa și să nu comunice cu aceștia, direct sau indirect.

Conform art.145 alin.2² C. pr. pen., atrage atenția inculpaților că, în cazul încălcării cu rea-credință a acestor obligații, se va lua măsura arestării preventive.

Conform art.145 alin.2¹ C. pr. pen., copie de pe prezenta va fi comunicată inculpaților, secției de poliție în a cărei rază teritorială locuiesc, jandarmeriei, poliției comunitare, organelor competente să elibereze pașaportul și organelor de frontieră, în vederea asigurării respectării obligațiilor mai sus menționate.

Cheltuielile judiciare în recurs rămân în sarcina statului.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică azi, 16.09.2010.

PREȘEDINTE,
Viorica Costiniu

JUDECĂTOR,
Luciana Mera

GREFIER,
Mariana Curea

Red. L.M.
Dact. A.L./2 ex./30.09.2010
T.B. - Secția I Penală/jud. A.M.Trancă

OPINIA SEPARATĂ A DOAMNEI JUDECĂTOR CRISTINA ROTARU

În sensul respingerii ca nefondate a recursurilor declarate de inculpații **Țurcan Octavian** și **Vîntu Sorin Ovidiu**.

Opinia separată diferă de cea majoritară doar în ceea ce privește pericolul concret pentru ordinea publică pe care îl prezintă lăsarea în libertate a inculpaților Vîntu Sorin Ovidiu și Țurcan Octavian, astfel încât nu se impune reluarea considerațiilor exprimate în motivarea opiniei majoritare cu privire la criticile referitoare la nelegalitate formulate de inculpați sau cu privire la recursul promovat de inculpatul Stoian Alexandru, aspecte pentru care a existat unanimitate.

La dosar există indicii temeinice ce justifică aprecierea rezonabilă că inculpații Vîntu Sorin Ovidiu și Țurcan Octavian au săvârșit infracțiunile care le-au fost reținute în sarcină. În cazul inculpatului Stoian Alexandru consider, așa cum s-a arătat și în opinia majoritară, că nu există suficiente indicii pentru faptele presupus săvârșite în perioada octombrie - 2 decembrie 2009, pentru care s-a făcut propunerea de arestare preventivă. Există astfel de indicii pentru perioada 2 decembrie 2009 – aprilie 2010, însă activitatea din această perioadă nu face obiectul propunerii de arestare preventivă. De aceea, motivarea îi va privi în continuare pe cei doi inculpați, Vîntu Sorin Ovidiu și Țurcan Octavian.

La 2 decembrie 2009 s-a început urmărirea penală împotriva inculpaților Vîntu Sorin Ovidiu și Țurcan Octavian pentru săvârșirea infracțiunii de favorizarea infractorului, constând în sprijinirea din punct de vedere material a condamnatului Popa Nicolae, aflat în

Indonezia și care se sustrăgea de la executarea pedepsei de 15 ani închisoare ce îi fusese aplicată în România la 4.06.2009.

Parchetul nu a considerat necesară luarea măsurii arestării preventive împotriva celor doi inculpați pentru infracțiunea de favorizarea infractorului, considerând suficientă pentru o bună desfășurare a procesului penal restricționarea libertății de mișcare a inculpaților, motiv pentru care la 7 decembrie 2009 pentru inculpatul Țurcan, respectiv 16 decembrie 2009 pentru inculpatul Vîntu s-a luat măsura obligării de a nu părăsi țara.

La 2 decembrie 2009 a fost reținut la Jakarta condamnatul Nicolae Popa și s-a formulat de către statul român o cerere privind extrădarea acestuia.

Conform probelor efectuate până în acest moment, există presupunerea rezonabilă că inculpații Vîntu și Țurcan au perseverat în atitudinea infracțională încercând și după începerea urmăririi penale să zădărnicească începerea executării pedepsei de către condamnatul Popa Nicolae, sprijinindu-l material.

În aceste condiții Parchetul a făcut propunerea de luare a măsurii arestării preventive în baza dispozițiilor art.148 lit f) C.p.p. la 9 septembrie 2010.

Pentru incidența cazului prev. de art. 148 lit.f C.p.p., trebuie îndeplinite cumulativ două condiții:

- o condiție privind săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 4 ani și
- o condiție privind existența pericolului pentru ordinea publică pe care îl prezintă punerea în libertate a inculpaților.

Pe lângă îndeplinirea acestor două condiții este obligatoriu ca instanța să constate, conform dispozițiilor art.143 C.p.p. că la dosar există probe sau indicii temeinice că s-a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală. Așa cum s-a arătat și în opinia majoritară, transcrierea convorbirilor telefonice și a celor din mediul ambiental, declarațiile martorilor Căciulă Anca și Nipomici Ghenadie, relațiile din Cipru obținute pe calea comisiei rogatorii, reprezintă indicii temeinice ce conturează presupunerea rezonabilă că inculpații au săvârșit infracțiunile ce li se rețin în sarcină, astfel încât sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.143 C.p.

1) În ceea ce privește prima condiție impusă de dispozițiile art.148 lit.f C.p.p., s-a argumentat de către inculpați prin apărători că deși legea prevede ca sancțiune pedeapsa închisorii mai mare de 4 ani, favorizarea infractorului nu ar reprezenta o infracțiune care să justifice luarea unei măsuri preventive atât de severe, cum este arestarea preventivă.

Textul de lege reglementează garanții procesuale puternice din acest punct de vedere, nepermițând luarea măsurii arestării preventive în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede o pedeapsă mai mică de 4 ani închisoare. Din moment ce favorizarea infractorului face parte din grupul infracțiunilor pentru care se prevede o pedeapsă mai mare de 4 ani închisoare, analizarea faptului dacă gravitatea sa abstractă, este suficientă sau nu pentru a justifica o asemenea măsură este inutilă.

Apărătorii inculpaților au argumentat că este pentru prima dată când în România se ia măsura arestării preventive pentru această infracțiune. În primul rând în practica judiciară nu există foarte multe astfel de infracțiuni, de aceea nici jurisprudența în domeniul măsurilor preventive legate de această infracțiune nu poate fi bogată, în al doilea rând au existat hotărâri, chiar ale acestei instanțe prin care s-a luat măsura arestării preventive pentru săvârșirea infracțiunii de favorizarea infractorului.

2) Cea de a doua condiție a art.148 lit.f C.p.p. presupune existența unor probe că lăsarea în libertate a inculpatului prezintă pericol pentru ordinea publică, iar apărătorii au invocat faptul că nu există astfel de probe la dosar.

Consider că textul de lege nu trebuie interpretat ad literam pentru că o asemenea interpretare ar conduce la concluzia că în nicio situație nu ar putea fi luată măsura arestării preventive în baza acestui temei, întrucât este imposibil să existe probe asupra unor comportamente viitoare. Pericolul pentru ordinea publică, reprezintă o predicție, o apreciere pe care judecătorul o face asupra comportamentului viitor al inculpatului.

Criteriile de evaluare ce stau la baza aprecierii dacă punerea în libertate a inculpatului prezintă pericol pentru ordinea publică sunt *gravitatea concretă a faptei comise*, ce nu trebuie confundată cu pericolul social al infracțiunii săvârșite (care este relevant în pedeapsa prevăzută de lege) și *circumstanțele personale ale inculpatului* (antecedente penale, atitudinea inculpatului față de faptă și urmările sale, etc.).

Ca atare pericolul pentru ordinea publică reprezintă, temerea că, odată pus în libertate, inculpatul ar comite fapte penale, ori ar declanșa puternice reacții în rândul opiniei publice determinate de fapta săvârșită de acesta și de starea sa de libertate.

Dacă la momentul începerii urmăririi penale s-a apreciat de către Parchet că inculpații nu prezintă pericol pentru ordinea publică, pentru că nu s-a cerut luarea măsurii arestării preventive, insistența acestora în atitudinea infracțională confirmă existența pericolului pentru ordinea publică, pentru că nu există doar riscul săvârșirii unor fapte penale, ci chiar indicii care sprijină ipoteza săvârșirii unor fapte cu conotație penală. Inculpatul Vîntu a și recunoscut în ultimul cuvânt că acele convorbiri existente la dosarul cauzei sunt reale, cheia în care trebuie interpretate ele fiind alta, pe care o va dezvălui la soluționarea fondului. Deși nu poate fi negată existența unei alte „chei de interpretare”, ea nu poate fi presupusă de către instanță, care, în fața refuzului inculpatului de a da o declarație, nu poate lua în considerare decât probele administrate până în prezent, cărora le dă înțelesul ce rezultă din coroborarea lor.

Din probele efectuate până acum în cauză (convorbirile telefonice purtate de inculpați, declarații ale unor martori) rezultă indicii că și după data începerii urmăririi penale și luarea măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara, inculpații au săvârșit fapte cu conotație penală.

Rămâne ca Parchetul să stabilească relevanța juridică a acestor fapte (dacă ele vor fi considerate acte materiale ale aceleiași infracțiuni, o nouă infracțiune de favorizare a infractorului sau nicio infracțiune), cert este că pentru instanță, deocamdată, ele au relevanță doar în ceea ce privește comportamentul inculpaților în societate.

În concluziile scrise, depuse de către apărătorul inculpatului Vîntu Sorin Octavian s-a argumentat că acestuia i s-a interzis la momentul luării măsurii obligării de a nu părăsi țara să intre în contact cu Nicolae Popa, Octavian Țurcan și Virgil Popa, obligație care nu a mai fost însă menținută în prelungirile date pentru această măsură. Ca atare, inculpatul nu mai era ținut de respectarea obligației de a nu intra în legătură cu aceste persoane.

Este adevărat că este de neînțeles atitudinea Parchetului care a interzis inculpatului să ia legătura cu anumite persoane, obligație impusă de altfel și de textul legal, dar ulterior, cu ocazia prelungirii, a renunțat la impunerea acestei obligații.

Faptul că Parchetul nu a mai interzis inculpaților să ia legătura cu anumite persoane nu este de natură însă să justifice atitudinea acestora începând cu ianuarie 2010.

Inculpaților li s-a adus la cunoștință, cu prilejul începerii urmăririi penale, că activitățile realizate în perioada octombrie – 2 decembrie 2009 în legătură cu condamnatul Nicolae Popa intră sub incidența legii penale și, ca atare, nu aveau cum să nu realizeze că încercarea ulterioară de a intra în contact cu acesta sau de a-l ajuta din punct de vedere material, direct sau indirect, reprezintă o activitate infracțională.

De altfel, inculpații au intrat indirect în contact cu condamnatul Nicolae Popa și au încercat să zădărnicească începerea executării pedepsei și când aveau interdicția fixată de Parchet, de a lua legătura cu acesta (a se vedea de exemplu schimbul de mesaje între Octavian Țurcan și o persoană necunoscută din 31.12.2009 și din 2.01.2010, convorbirea inculpatului Stoian cu o persoană aflată la un post telefonic mobil din Indonezia din data de 11.01.2010)

Aceste fapte penale, indiferent dacă în economia prezentei cauze vor fi sau nu considerate infracțiuni de către Parchet, nu pot fi ignorate de instanță în aprecierea pericolului pe care cei doi inculpați îl prezintă pentru ordinea publică.

Conform jurisprudenței CEDO pericolul pentru ordinea publică poate fi apreciat, printre altele, și prin prisma riscului ca în viitor inculpatul să săvârșească fapte penale.

În privința riscului de a săvârși noi infracțiuni, risc ce poate justifica luarea măsurii arestării preventive, Curtea de la Strasbourg a arătat că un judecător este îndreptățit, în mod rezonabil, să țină seama de gravitatea consecințelor infracțiunilor pe care inculpatul este bănuit că le-a săvârșit și să considere că există riscul considerabil al repetării lor.

În cauza Assenov contra Bulgariei Curtea Europeană a constatat că autoritățile bulgare au stabilit în mod întemeiat că există riscul ca reclamantul să săvârșească noi infracțiuni având în vedere că a comis mai multe infracțiuni de tâlhărie, unele din ele chiar după începerea urmăririi penale împotriva sa și audierea de către procuror.

În opinia majoritară s-a reținut că cei doi inculpați prezintă pericol pentru ordinea publică, însă acest pericol nu mai este actual, deoarece din aprilie 2010 și până în septembrie 2010 nu există dovada că inculpații au mai săvârșit acte de ajutorare a condamnatului Popa Nicolae, iar dacă în perioada ianuarie-martie 2010 Parchetul nu a solicitat arestarea preventivă, rezultă că a considerat că aceștia nu prezintă pericol pentru ordinea publică.

Apreciez că pericolul pentru ordinea publică, la momentul propunerii luării măsurii arestării preventive este actual.

Începând cu aprilie 2010 nu au mai fost interceptate convorbirile telefonice ale inculpatului Vîntu Sorin Ovidiu și ale inculpatului Țurcan Octavian și nu s-au administrat alte probe privind activitatea infracțională a acestora. S-ar putea susține așadar că, pentru a vorbi de actualitatea pericolului pentru ordinea publică, Parchetul ar fi trebuit să solicite luarea măsurii preventive imediat ce a constatat că alte probe privind activitatea infracțională a acestora nu pot fi administrate, sau chiar mai devreme, în intervalul 2 decembrie 2009-aprilie 2010. Însă, la acel moment, aprilie 2010, nu era finalizată comisia rogatorie din Cipru, privind circuitul sumelor de bani prin intermediul firmelor aparținând inculpatului Țurcan. La dosar exista doar transcrierea convorbirilor telefonice purtate de inculpați și declarațiile unor martori, însă nu existau dovezi care să ateste că sumele de bani despre care inculpatul Sorin Ovidiu Vîntu discuta cu Popa Nicolae aveau un corespondent în realitate.

Comisia rogatorie din Cipru reprezenta o probă importantă ce contura presupunerea rezonabilă că inculpații au săvârșit faptele penale din perioada octombrie - 2 decembrie 2010, probă care ar fi trebuit să existe la dosar la momentul solicitării unei măsuri preventive de o asemenea gravitate. Este adevărat că existența unor indicii temeinice a fost constatată de Parchet cu prilejul luării măsurii obligării de a nu părăsi țara, și ca atare aceste indicii existau încă din luna decembrie 2009, însă la luarea măsurii arestării preventive aprecierea cu privire la îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 143 C.p.p. nu mai este făcută de Parchet, ci de către instanță și ca atare preocuparea Parchetului de a avea un probatoriu cât mai solid în acest sens este justificată.

În ceea ce privește oportunitatea luării unei asemenea măsuri în prezenta cauză, consider că luarea măsurii arestării preventive este îndreptățită și de faptul că inițial s-a luat de către Parchet măsura obligării de a nu părăsi țara, măsură ce s-a dovedit a fi insuficientă, din moment ce inculpații au avut în continuare un comportament care, conform indicilor din cauză, a sfidat organele judiciare prin repetarea unor fapte cu conotație penală.

Ca atare, pentru ca actul de justiție să fie credibil și eficient, se impunea ca împotriva celor doi inculpați să se ia o măsură preventivă mai aspră, de natură a împiedica pentru viitor săvârșirea unor astfel de fapte.

Prima instanță a dispus luarea măsurii arestării preventive, însă, așa cum au arătat și inculpații în apărările lor, pentru alte fapte decât cele cu care fusese sesizată, reținând în mandatele de arestare faptele „din perioada octombrie 2009 până în prezent”, deși fusese sesizată de către Parchet cu faptele din perioada octombrie - 2 decembrie 2009.

Prin intermediul recursului formulat de inculpați se cenzurează însă încheierea de ședință, care este actul procesual și nu mandatele de arestare preventivă care sunt acte procedurale.

Analizând încheierea recurată, consider că prima instanță a analizat în mod corect, în vederea luării măsurii arestării preventive, faptele penale din perioada octombrie - 2 decembrie 2009, rezultând din considerente că activitatea desfășurată de inculpați în perioada ulterioară începerii urmăririi penale este considerată ca una ce potențează pericolul pe care inculpații îl prezentau pentru ordinea publică.

De altfel, la dosar nici nu există indicii cu privire la săvârșirea unei activități infracționale până la momentul luării măsurii arestării preventive, materialul probator oprindu-se la fapte ce au fost comise până în aprilie 2010.

De aceea, consider că în cauză nu se impunea o casare a acestei încheieri, ci doar o îndreptare a erorii materiale strecurate în mandatele de arestare, în cazul în care erau respinse recursurile inculpaților.

Pentru toate acestea, apreciez că în cauză trebuia admis recursul inculpatului Stoian Alexandru și respinse recursurile formulate de inculpații Vîntu Sorin Ovidiu și Țurcan Octavian.